



HAMINA

HAMINAN KAUPUNKI

Kaupunkisuunnittelu

Maankäyttö ja kaavoitus

KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA

EHDOTUS
20.4.2010
/ päivitetty 17.5.2010 /
29.10.2020 / 26.11.2020

Sisällys

1. SUUNNITTELUALUEEN SIJAINTI	2
2. TIIVISTELMÄ.....	3
2.1 SUUNNITELMAN PÄÄTAVOITTEET	3
2.2 SUUNNITTELUALUEEN RAJAUS	3
2.3 TAUSTA-AINEISTO	3
3. SUUNNITELMAN SISÄLTÖ	4
3.1 SUUNNITELMAN ALUEMERKINNÄT	4
3.2 RANTAREITTI	4
3.3 REITTIKOHTEET	4
3.4 TOIMENPIDEALUEET	4
4. RANTA-ALUEIDEN TAVOITETILA.....	4
5. SUUNNITTELUPROSESSI JA AIKATAULU.....	4
5.1 PALAUTE 16.4. - 15.5.2009.....	5
5.2 PALAUTE 21.9. - 20.10.2009.....	5
5.3 KATSELMUKSET 4.11. - 11.11.2009.....	5
5.4 PALAUTE 3.2. - 4.3.2010.....	5
5.5 PALAUTE 11.11. - 25.11.2020.....	5
5.6 PROJEKTIN JATKUMINEN VUONNA 2020	5
6. ALKUSANAT	6
7. LOHKOJAKO.....	6
7.1 LOHKO 1	7
7.2 LOHKO 2	9
7.3 LOHKO 3	11
7.4 LOHKO 4	13
7.5 LOHKO 5	11
7.6 LOHKO 6	12
7.7 LOHKO 7	13
7.8 LOHKO 8	21
7.9 LOHKO 9	23
7.10 LOHKO 10	25
7.11 LOHKO 11	27
7.12 LOHKO A.....	29
7.13 LOHKO B.....	31
7.14 LOHKO C.....	33



Kuva 1. Reitin sijainti.

1. SUUNNITTELUALUEEN SIJAINTI

Kaupunkirantojen yleissuunnitelma on laadittu Haminan keskustan läheisyydessä sijaitseville ranta-alueille. Suunnittelun lähtökohdaksi on ollut tavoite selvittää, kuinka rantoja voitaisiin osoittaa nykyistä paremmin kaupunkilaisten käyttöön. Suunnittelualueita rajattaessa ajatuksena on ollut, että rantoja seuraava rantareitti olisi yhtenäinen ja kierrettävissä jalan sekä mahdollisuuksien mukaan myös polkupyörällä. Näin ollen suunnittelualue on päädytty rajaamaan niin, että se kattaa kantakaupungin keskeiset ranta-alueet Tallinmäen, Mullinkosken ja Jamilahden rajaamalla alueella. Suunnitelma alkaa Tallinmäen rannasta länteen päin jatkuen Tervasaaresta Hietakylän kautta Saviniemen länsirantaa seuraten aina Salmenvirran kautta Mullinkoskelle asti. Salmensillalta suunnittelualue jatkuu vastarannan kautta etelään Takkaniemestä Jamilahteen. Suunnittelualueeseen sisältyvät myös Kotisaari ja Pitäjänsaari, sekä reitti Alakaupungista Meltin kautta Mullinkosken sillalle Kirkkojärven rantaa myöten.

2. TIIVISTELMÄ

2.1 SUUNNITELMAN PÄÄTAVOITTEET

2.1.1 Rantojen saavutettavuus

Tämän suunnitelman päätavoitteena on ohjata maankäyttöä parantamalla rantojen saavutettavuutta ja lisäämällä kaupungin merellisyyttä. Rantojen saavutettavuutta kaikille, niin asukkaille kuin turisteillekin, edistetään mm. yhtenäisellä, maisemaltaan vaihtelevalla ja rantoja myötäilevällä rantareitillä. Reitin tarkoitus kulkea mahdollisimman lähellä merta. Osin tämä kaikkiaan noin 17 kilometrin pituinen pääreitti kulkee maaston ja ympäristön ehdoilla kapeana kävelypolkuna rannan tuntumassa. Liikkumisen esteettömyys on myös otettu huomioon esittämällä suunnitelmassa reitin suunniteltu taso ja kuljettavuus. Pääreitin rinnalle on esitetty ns. esteetön reitti, joka vaikeakulkuisemman maaston kohdassa kiertää rannan hieman kauempaa palaten toisaalla takaisin rannan tuntumaan. Tämän ns. rinnakkaisen esteettömän reitin kautta rantareitti on helppokulkuisempi ja kuljettavissa myös polkupyörällä ja mm. pyörätuolilla tai rollaattorilla. Esteetön reitti on järjestetty myös jonkin merkittävän näkymän, luonto- tai aktiivikohteen kautta kulkevaksi. Suunniteltaessa yhtenäistä rantareittiä on pyritty huomioimaan jo olemassa olevat ulkoilu- ja virkistysreitit, kevyenliikenteen väylät ja polut sekä näiden välisiä yhteyksiä.

2.1.2 Kaupungin merellisyys

Hamina on Suomen itäisin rannikkokaupunki. Haminassa merellisyys ei kuitenkaan näy siinä määrin kaupunkirakenteessa kuin voisi kuvitella ja toivoa. Meri jää väistämättä etäälle, vaikka onkin fyysisesti lähellä. Tämä johtuu osaksi historiallisen linnoituskaupungin rakenteesta. Ympyräkaupungin toiminnallinen painopiste on ympyrän sisällä, eikä ulkona rannan tuntumassa. Aikoinaan satamatoimintojen siirtyminen pois kaupungin keskustan läheisiltä ranta-alueilta kauemmas Hilloon on jättänyt rannat vajaakäytölle, ns. odottavaan tilaan. Lähivesialueet ovat ravinteikkaita ja ruovikoituvat nopeasti. Tilannetta voidaan parantaa eri toimenpiteillä tuomalla merta lähemmäs ihmisiä ja kaupunkia sekä päinvastoin. Tämä tapahtuu mm. ohjaamalla ihmisiä ja toimintoja rannoille, avaamalla rantamaisemaa ja näkymiä sekä järjestämällä kulkua rannalla.

2.1.3 Luonto ja ihminen

Tärkeä tavoite on myös selkeyttää rantojen käyttöä virkistyskäytön, toiminnallisen käytön ja luonnonsuojelun kesken. Suunnitelma palvelee luonnon- ja ympäristön suojelua ottamalla huomioon eliöstön ja kasviston tärkeitä elinympäristöjä. Suunnitelman tausta-aineistona on hyödynnetty mahdollisimman laajasti saatavilla olevia luontoselvityksiä. Jatkosuunnittelun yhteydessä luontoselvityksiä tulee tarpeen mukaan täydentää ja päivittää, sekä ottaa arvokkaat luontokohteet sekä uhanalainen ja harvinainen lajisto huomioon niin tarkemmassa toimintojen sijoittelussa kuin ranta-alueiden hoidossakin.

Rannikon rehevöityminen, niin näkymien kuin käytön ja ympäristönsuojelunkin kannalta, on ongelmallista. Ranta-alueiden huonokuntoisuuden taustalla on osana itäisen Suomenlahden rannoille tyypillinen rantojen loivuus ja pehmeys. Lukuun ottamatta muutamia avokalliorantoja ovat Haminankin rannat savisia ja ruovikoituneita. Rantojen mataloitumista nopeuttaa vesistöihin erityisesti maataloudesta kulkeutuvat ravinteet (mm. Vehkajoki) sekä kaupungin vesialueiden rikkonaisuus, jolloin veden virtaamat ovat verraten pieniä suhteessa pinta-alaan. Osa ruovikkoalueista on myös lintujenpesimäalueita. Ruovikoitumisen kohdalla on korostettava, että suunnitelman taustalla on laajempia vaikuttavia tekijöitä, kuten se, että Lupinlahden tila riippuu kolmen Pappilansalmen tilasta. Jos Pappilansalmissa veden virtaaminen hidastuu tai estyy ruovikoitumisen seurauksena, koituu Lupinlahden kohtaloksi todennäköisesti kuivuminen ja maatumisen (vrt. Kirkkojärvi). Suunnitelman perusta on, että laajemmat edellä mainitun kaltaiset asiakokonaisuudet saadaan hoidetuksi kuntoon. Tosiasia on, että pienillä tilapäisillä toimenpiteillä ei saada pysyviä tuloksia, vaan tarvitaan suurempia ja laajempia toimenpiteitä. Toimenpiteiden ja asiakokonaisuuksien on katsottu olevan niin laajoja ja erillisiä selvityksiä ja suunnitelmia edellyttäviä, että vesialueiden käsittely erityisesti ruovikoiden poistamista ja osittain myös läjitysalueita koskien on päätetty jättää yleissuunnitelmasta kokonaan pois. MeriHamina Ry on aloittanut suunnittelun ja toimenpiteet ruovikoitumisen hidastamiseksi ja veden virtaamien lisäämiseksi, mikä edistää myös rantojen virkistyskäyttöä. Suunnitelmat ja toimenpiteet tukevat toisiaan.

2.2 SUUNNITTELUALUEEN RAJAUS

Suunnittelualue sijoittuu rantaviivan läheisyyteen keskittyen ranta-alueisiin ja niiden käyttöön. Rannan puolella käsiteltävän alueen syvyys vaihtelee riippuen korttelirakenteesta, yksityisen ja julkisen sekä katualueiden sijoittumisesta ja jatkuvuudesta. Useassa kohtaa rannassa sijaitsevan viheralueen laajuus ja ulottuvuus rakennetun ympäristön lomassa määrittelee alueen syvyysuuntaisen rajauksen.

Yleissuunnittelun aikana on selvitetty rannan nykyistä tilaa ja käyttöä muun muassa useilla maastokäynneillä. Ajantasa-asemakaavassa ranta-alueet ovat pääsääntöisesti osoitettu virkistys- ja viheralueiksi muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Tosin näilläkin aluevarauksilla, kuten maa- ja metsätalousalue sekä venesatama/venealkama-alue, voidaan katsoa olevan virkistyksellinen merkitys. Suunnitelma käsittää yleiset, kaupungin omistuksessa olevat ranta-alueet. Haminan keskustan läheiset ranta-alueet ovat pääosin Haminan kaupungin omistuksessa, joten reitti on näiltä osin mahdollista sijoittaa veden äärelle rantaan. Yllätyksiltäkään ei ole välttytty. Moni yksityisenä rantana mielletty alue on yleistä kaupungin omistamaa rantaa. Tämä johtuu varsin usein siitä, että yksityisiä piha-alueita ei ole aidattu yleistä aluetta vasten tai että pihan käyttöalue on levinnyt kaupungin maalle rantaan asti. Pihojen laajentuminen puistoalueille aiheuttaa sen, ettei kulkija tiedä, missä on yleisen puiston ja yksityisen pihan raja. Näin rantojen virkistysyhteys on ollut katkenneena monin paikoin. Muutamalla kohdalla suunnitellun reitin kulkeminen aivan rannassa on ollut suunnitelmassa mahdotonta järjestää rannan yksityisestä omistuksesta johtuen. Muutoin reitin suunnittelussa on pääsääntöisesti pidetty kiinni kaupungin maaomaisuuden ulottumisesta ranta-alueille, ja kaupunkilaisia on tämän suhteen pyritty kohteamaan tasapuolisesti. Reitin toteuttamisen mahdollisuuksiin vaikeakulkuisilla kohdilla otetaan erikseen kantaa tarkemmassa jatkosuunnittelussa. Hyvin vaikeakulkuisille, alaville ja kapeille ranta-alueille ei rantareittiä ja sen kohteita ole suunnitelmassa esitetty. Yleissuunnitelma lähtee siitä, että reitti on mahdollista järjestää rakentamalla tarvittavat rakenteet, kuten portaat, pitkospuut tai pieni silta.

2.3 TAUSTA-AINEISTO

Vastaavanlainen rantojen käytön yleissuunnitelma on aloitettu jo vuosina 2001 - 2002 toimistoarkkitehti Tapani Rauramon tekemänä. Tämä työ on kuitenkin jäänyt kesken. Vajaat kymmenen vuotta myöhemmin työtä jatkettiin ja nyt vuonna 2020 on tavoite saada pitkään kestänyt yleissuunnitelmatyö valmiiksi. Matkan varrella on ilmennyt tarve muuttaa sekä aiempaa suunnittelualueen rajausta, että suunnitelman sisältöä ja näkökulmaa. Kesken jäänyttä vanhaa 2000 -luvun alussa aloitettua suunnitelmaa ei ole nähty tarpeen jatkaa, vaan vuonna 2010 aloitettiin uusi työ aiempaa aineistoa hyödyntäen. Myös tavoitteet, tekijät ja näkökulmat sekä osa tausta-aineistoa ovat muuttuneet vuosien aikana.

Muita aiempia suunnitelmia ovat vuonna 1980 tehty Rantojen yleissuunnitelma, Haminan rantojen rakentamishjelma vuosille 1983-1988 sekä vuonna 1983 valmisteltu Savilahden rantojen kunnostamissuunnitelma.

Suunnittelualueelle on laadittu seuraavia selvityksiä suunnittelun pohjaksi:

- 1) Haminan kaupungin ranta-alueen luontoselvitys, kasvillisuus ja kasvisto, Reija Kivelä 2001
- 2) Haminan kaupungin ranta-alueen luontoselvitys, kasvillisuus ja kasvisto, Savilahden ja Salmenvirran länsiranta, Reija Kivelä 2009
- 3) Savilahden linnustonselvitys, Seppo Grönlund 2003
- 4) Savilahden sudenkorentonselvitys 2006
- 5) Haminan perhosselvitykset Faunatica 2006
- 6) Lepakkotutkimukset Enviro 2005
- 7) Muinaismuistojen inventointi
- 8) Kulttuuriympäristöohjelma, inventointiluonnos
- 9) Pappilansaaren ja Lupinlahden hoito- ja käyttösuunnitelma, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus, raportteja 3/2007

- 10) Haminan Kaupunkirantojen yleissuunnitelmaan liittyvä luontoselvitys ja Natura-arviointi 2019, Petri Parkko 1/2020

3. SUUNNITELMAN SISÄLTÖ

3.1 SUUNNITELMAN ALUEMERKINNÄT

Suunnitelma-alue on jaettu lohkoihin. Lohkojen mukaan jaetuilla suunnitelmakartoilla on esitetty aluemerkinnöin kaupungin maanomistus ja hallinta, Natura-alueen rajautuminen suunnittelualueella, vesialueet sekä voimassa olevan kaavan mukainen käyttötarkoituksimerkintä ilman kaavan värejä. On huomattava, että myös pääosin katualueet ovat kaupungin omistuksessa, vaikei niitä suunnitelman selkeyttämiseksi ole merkitty värein (vihreä).

Pääperiaate on, että venelaiturit on keskitettävä kaupungin venesatamiin. Aikojen saatossa luvatta kaupungin rannoille rakennetuista laitureista on muodostumassa ongelma. Laitureita on hallitsemattomasti sijoitettu rannoille. Osa laitureista on huonokuntoisia ja vaarallisia. Osa laitureista on käyttämättä ja unohdettu. Omistajia on mahdotonta jäljittää, sillä ainakaan kirjallisia sopimuksia kaupungin kanssa ei ole tehty kuin muutama. Valtuuston hyväksymän periaatteen mukaisesti uusien yksityisten laitureiden rakentamiseen tarvitaan lupa tai vähintään ilmoitus kaupungille.

3.2 RANTAREITTI

Varsinainen pääreitti kulkee yhtenäisenä rantareittinä mahdollisimman lähellä rantaa, ja on kuljettavuudeltaan vaihteleva. Pääreitin (suunnitelmakartoissa punainen reittimerkintä) rinnalle on suunnitelmassa esitetty esteetön reitti (sininen reittimerkintä), joka hyödyntää pääsääntöisesti jo olemassa olevaa katuverkostoa ja kevyenliikenteen väyliä. Suunnitellut reitit on eritelty kolmeen osaan; 1) nykyiseen säilytettävään reittiin, joka on valmis ja kunnoltaan riittävä; 2) nykyiseen kunnostettavaan reittiin, joka on jo käytössä, mutta joka vaatii kunnostusta; sekä 3) uuteen suunniteltavaan ja rakennettavaan reittiin, joka yhdistää olemassa olevat reitit toisiinsa ja tekee rantareitistä jatkuvan ja yhtenäisen. Uuden suunnitellun reitin taso ja kuljettavuus on otettu huomioon merkitsemällä reitti joko katuverkkoon kuuluvaksi kestopäällysteiseksi asuntokaduksi tai pyörätieksi, erillään kadusta kulkeväksi sora- tai kestopäällysteiseksi pyörätieksi tai kapeaksi kävelypoluksi. Vaikeakulkuisiksi merkityt kohdat reitillä vaativat lisäsuunnittelua ja esim. maastoportaiden, pitkospuiden tai sillan rakentamista. Yhteyksiä reitiltä mm. muille ulkoilualueille tai nähtävyyksiin on merkitty punaisin nuolin.

3.3 REITTIKOhteet

Reitin varrelle sijoittuvat kohteet on jaoteltu erityyppisiin kohteisiin. Nämä ns. reittikohteet ovat jo olemassa, mutta ne on otettu suunnitelmassa esiin ja liitetty osaksi suunniteltua rantareittiä. Nähtävyyshohto käsittää mm. kulttuuri- ja rakennushistorialliset kohteet sekä muistomerkit. Toiminnallinen kohde on puolestaan virkistykseen ja vapaa-aikaan liittyvä kohde, kuten uima-, leikki- ja matonpesupaikka sekä venevalkama. Luontokohteeksi on merkitty luontoselvitysten perusteella esim. jokin huomionarvoisen kasvilajin esiintymispaikka tai eliölajin elinympäristö. Luontokohteet on merkitty pelkistetyllä symbolilla. Kasvin tai eliön esiintymisalueen laajuus on jätetty tarkoituksella merkitsemättä. Kohteena voidaan pitää myös reitin varrelle sijoittuvaa näköalapaikkaa, jolta on jokin merkittävä näkymä, kuten esimerkiksi suurlipulle. Näihin kohteisiin esitetään sijoitettavaksi vähintään istuskelua varten penkkejä sekä tarpeen mukaan muita ympäristöön sopivia rakenteita ja istutuksia.

3.4 TOIMENPIDEALUEET

Toimenpidealueet ovat ehdotettavia erityisesti jatkosuunnittelua ja toimenpiteitä vaativia alueita. Ne ovat joko uusia kohteita tai vanhoja kehittämistä kaipaavia kohteita. Vähemmän toimenpiteitä vaativia kohteita ovat siistittäviksi merkityt alueet. Näillä alueilla tarvitaan mm. puuston ja/tai pensaikon harvennusta, levinneen vieraslajin poistamista tai alueen yleisilmeen kohentamista kevyin toimenpitein. Vesialueen siistimiseksi katsotaan kuuluvan ruovikkojen niittäminen tai ruoppaus. Tähän suunnitelmassa on päätetty olla ottamatta tarkemmin kantaa, sillä samaan aikaan MeriHamina ry tekee Haminan edustan merialueille ennallistamissuunnitelmaa ja toimenpiteitä. Selvitysalueeksi on osoitettu alueet, joilla on asemakaavaprosessin kautta mahdollisuus selvittää ranta-alueen liittäminen viereiseen kortteliin tai asuintonttiin. Yleissuunnitelmalla ei ole mahdollista ratkaista ja suoraan osoittaa kaupungin yksityisille myytävissä olevia ranta-alueita.

4. RANTA-ALUEIDEN TAVOITETILA

Reija Kivelä on Haminan kaupungin ranta-alueiden luontoselvityksen yhteydessä vuonna 2001 laatinut liitekartan rantaviivan maankäytöstä kasvillisuuden ja rantaviivan maastossa havaittavan tilan mukaan. Hän on jaotellut alueet neljään osaan muokatusta rannasta luonnontilaiseen seuraavasti; 1) Maakasvillisuus on täysin muuttunutta, 2) Maakasvillisuus on pääosin luonnonkasveista koostuvaa, mutta kulttuurivaikutteista ja rantaviiva on yleensä enemmän tai vähemmän luonnollisesta muuttunut, 3) Maakasvillisuus on luonnonkasvillisuutta, jossa näkyvät kulkemisen tai rannan käytön merkit, ja 4) Maakasvillisuus on luonnonkasvillisuutta ja ranta verraten luonnontilainen tai sen kaltainen; rannalla voi olla polkuja tai muita vähäisiä oleskelun merkkejä.

Vaikka Kivelän selvitys on jo lähes 20 vuotta vanha ja tilanne rannoilla saattaa joltain osin olla muuttunutkin, voidaan tästä kuitenkin tehdä johtopäätös, että täysin luonnontilaisia rantoja ei keskustan tuntumassa taajama-alueen läheisyydessä ole. Rannan käytön merkkejä löytyy maastosta jokseenkin aina. Jo verraten luonnontilaista tai sen kaltaista rantaa ei aivan keskusta-alueen läheisyydessä ole myöskään tarkoituksenmukaista säilyttää. Keskustaranta on, ja saakin olla erityyppinen ja huomattavasti rakennetumpi kuin keskustaa kauempana olevat rannat.

Rannan tila voi vaihdella hyvin paljon pienelläkin alueella. On tärkeää turvata rantaluonnon monimuotoisuus ja biologinen tuottokyky kuitenkin niin, että niin nykyisillä kuin tulevilla sukupolvilla on mahdollista kokea ja tarkastella niitä. Rantareitin ulottaminen sellaisillekin uusille rantajakoille, joille pääsy on ollut aiemmin vaikeaa, ei poissulje rannan käyttöä kestävä kehityksen periaatteen mukaisesti. Tarkemman tarkastelun tuloksena ranta-alueiden kaavanmukaista käyttötarkoitusta ei ole tämän suunnitelman puitteissa tarkoitus muuttaa merkittävästi eikä näin osoittaa voimaperäistä rakentamista rannoille. Rantojen käytön kehittäminen liittyy pääsääntöisesti virkistykseen ja ulkoiluun sekä näiden ympärille kehiteltäviin ideoihin ja suuntalinjoihin.

Pääperiaatteena ranta-alueiden tavoitetilaksi maankäytön ja kasvillisuuden suhteen esitetään suunnitelmassa Reija Kivelän selvitykseen pohjautuvaa jakoa, jossa ensinnäkin keskustan rantajakso Tervasaaresta pohjoiseen Hietakylän kautta aina Savilahden pohjukkaan Laivurinkadun rannan puoleiseen päätyyn asti on rakennetuina ja puistomaisina. Tämän keskustarannan päätepisteen huipentumana voisi olla huolitellusti rakennettu Savilahden rantabulevardi isoine puurivistöineen, nurmipintoineen, valaisimineen ja kalusteineen, sekä siihen liittyvine laajoine puistoalueineen. Tavoitteena olisi valaistuksen järjestäminen tälle jaksolle yhtenäisesti rantareitin varteen niin, että se valonauhana erottuisi pimeään aikaan Haminaan saavuttaessa. Keskustan rakennetulta jaksolta ranta vyöhykkeittäin muuttuu luonnontilaisempaan suuntaan, pohjoiseen ja itään päin, aina mitä kauemmas keskustasta kuljetaan. Luonnontilaisimmat yhtenäiset ranta-alueet löytyvät Salmensillan ja Mullinkosken sillan väliltä, Takkaniemestä ja Kirkkojärven rannasta. Näiden alueiden käyttö tulee olla kevyttä ja varovaista. Näillä jaksoilla kyseeseen tulee korkeintaan ympäristön varovainen siistiminen, kapean polun järjestäminen tai kunnostaminen taikka pitkospuut ja reitin varteen näköalapaikalle penkin sijoittaminen.

5. SUUNNITTELUPROSESSI JA AIKATAULU

Kaupunkirantojen yleissuunnitelma ei ole oikeusvaikutteinen kaava, vaan ns. maankäytön suunnittelua ohjaava oikeusvaikutukseton teemasuunnitelma. Tästä huolimatta se on haluttu käsitellä ja hyväksyttävä kaavaprosessin tavoin vuorovaikutusmahdollisuuksien varmistamiseksi. Hankkeen käynnistysvaiheesta ja suunnittelun aloittamisesta kuulutettiin lehdessä ja kaupungin verkkosivuilla. Aiheesta järjestettiin yleisötilaisuus 16.4.2009. Osallistuminen on tapahtunut suoralla yhteydenotolla suunnittelusta vastaavaan.

Alustava esimerkinomainen osaluonnos sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelma olivat nähtävillä 16.4. - 15.5.2009. Suunnittelun käynnistyminen aiheutti kiinnostusta. Yhteydenottoja tuli kiitettävästi, joista 16 kpl kirjallisia ja kymmenkunta suullista.

Koko suunnittelualueen kattava luonnos oli nähtävillä 21.9. - 20.10.2009. Luonnoksen nähtävillä oloaikana esillä oli myös suunnitelman lähtökohta-aineistoa sekä mahdollisesti kaavoitusta ja muita suunnitelmia varten laaditut selvitykset. Kirjallisia mielipiteitä luonnoksesta saapui 14 kpl. Lisäksi tuli lukuisia yhteydenottoja puhelimitse. Ihmiset kävivät myös paikan päällä kaupungintalolla tutustumassa suunnitelmiin. Luonnoksesta pyydettiin

lausunnot mm. rakennusvalvonnalta, ympäristötoimelta, kiinteistön muodostukselta sekä Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselta (nyk. KAS ELY) ja Kymenlaakson Luonnonsuojelupiiriltä. Kaikki muut, paitsi Kymenlaakson Luonnonsuojelupiiri, vastasivat pyyntöön. Palaute on pyritty ottamaan mahdollisimman hyvin ja tasapuolisesti huomioon koko aluetta suunniteltaessa.

Tekniselle lautakunnalle ehdotus esiteltiin hyväksyttäväksi joulukuussa 2009, jolloin se jätettiin vielä pöydälle lisäselvityksiä varten. Tammikuussa suunnitelmaa käsiteltiin uudelleen ja se päätettiin asettaa nähtäville 30 vuorokauden ajaksi. Suunnitelmaehdotuksen nähtävilläolon 3.2. - 4.3.2010 jälkeen työryhmä kävi saapuneen palautteen läpi ja teki tämän pohjalta muutamia jäljempänä esitettyjä muutoksia ehdotukseen. Tekninen lautakunta käsitteli tarkistetun ehdotuksen 28.4.2010. Tämän jälkeen kaupunginhallitus käsitteli lausunnot ja palautteet, ja palautti yleissuunnitelman takaisin valmisteluun syyskuussa 2010.

Suunnitelman päivitystä varten päätettiin ensin hyväksyttää yleissuunnitelman periaatteet. Ne vietiin kaupunkikehityslautakuntaan keväällä 2017. Kaupunkikehityslautakunta päätti jättää asian pöydälle selvitettäväksi tarkemmin mm. kaupungin omistamien rantojen myyntiä ja periaatteita. Yleissuunnitelman periaatteita ja tavoitteita selkiytettiin muuttamalla periaatteiden kahta kohtaa. Periaatteet vietiin uudelleen lautakunnan käsittelyyn kesän jälkeen elokuussa, ja kaupunginvaltuusto hyväksyi Kaupunkirantojen yleissuunnitelman periaatteet kaupunginhallituksen esittämänä 11.9.2017.

Vuonna 2020 yleissuunnitelma asetettiin uudelleen ehdotuksena nähtäville. Tavoitteena on, että yleissuunnitelma etenee vielä vuoden 2020 puolella kilpailukykyvaliokuntaan ja sen jälkeen kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustoon hyväksyttäväksi.

Tarkoituksena on, että hyväksymisen jälkeen yleissuunnitelmaa käytetään ohjeellisena suunnittelun taustaineistona. Kaupunkirantojen yleissuunnitelman toteuttamisohjelman laatimisen aikataulu selviää yleissuunnitelman hyväksymisen jälkeen.

5.1 PALAUTE 16.4. - 15.5.2009

Kaupunkirantojen yleissuunnitelman käynnistyminen herätti kaupunkilaisissa kiinnostusta puolesta ja vastaan. Suurin osa OAS:n nähtävillä oloaikana 16.4. - 15.5.2009 saapuneesta palautteesta oli tulkittavissa positiiviseksi. Suunnittelun käynnistymistä ja toimenpiteitä rantojen saattamisesta laajemmin kaikkien asukkaiden käyttöön oli jo ehditty odottaa. Saatiin myös runsaasti ehdotuksia ja ideoita, kuinka rantoja tulisi kehittää. Vaikka kaikkia ehdotuksia ei niiden yksityiskohtaisuuden ja tarkkuuden vuoksi voida yleissuunnitelmassa suoraan esittää, säilytetään ne lähdeaineistona tarkempaa jatkosuunnittelua varten. Tällainen ehdotus koski esimerkiksi rantareitin viitoitusta ja info-/opastaulujen pystytystä kohteiden kohdalle. Reitti voitaisiin jatkossa viitoittaa esimerkiksi jollain symbolilla. Negatiivinen palaute saapui erityisesti rannan läheisyydessä asuvilta kaupunkilaisilta, joita rantareitin rakentaminen kaupungin alueelle rannan ja heidän tonttinsa väliin tai viereen huolestutti. Sanojensa mukaan he pelkäävät rauhattomuuden ja ilkeiden lisääntymistä lähialueilla.

5.2 PALAUTE 21.9. - 20.10.2009

Kokonaisuudistuksen nähtävillä olon aikana jätetyssä palautteessa mm. kannatettiin rantasuunnitelmaa sekä liikkumisen esteettömyyttä ja asuintonttien aitaamista ranta-alueilla. Palautteessa esitettiin myös lisätoimenpiteitä ja toimintoja osalle rantaa. Suurin osa palautteesta koski kuitenkin reittilinjauksia määrätyillä kohdilla ranta-alueita. Näissä rannan läheisyydessä asuvat kiinteistönomistajat ja asukkaat pääosin kannattivat suunnitelmaa ja sen periaatteita, mutta esittivät muutosehdotuksia reittilinjaukseen oman kiinteistönsä ja rannan välissä vedoten erityisesti sen heille aiheuttamaan haittaan.

5.3 KATSELMUKSET 4.11. - 11.11.2009

Palautteen perusteella työryhmä päätti suorittaa katselmuksia ns. kriittisillä, eniten keskustelua herättäneillä, rantajaksoilla. Kyseisiin rantajaksoihin rajautuneiden kiinteistöjen omistajien ja asukkaiden lisäksi katselmuskirjeet lähetettiin myös muille, vastaavanlaisiin rantajaksoihin rajautuvien kiinteistöjen asukkaille, vaikka palautetta ei heiltä oltu saatukaan. Kohdat, joissa katselmuksia suoritettiin ovat pääsääntöisesti ranta-alueita, joissa tonttien ja rannan väli on suhteellisen kapea ja/tai vaikeakulkuinen. Katselmusten tuloksena ehdotukseen tehtiin muutoksia reittimerkintöihin. Myös muu palaute otettiin pääosin huomioon luonnosta muokattaessa ehdotukseksi.

5.4 PALAUTE 3.2. - 4.3.2010

Ehdotuksen nähtävilläolon aikana jätetyssä palautteessa mm. kannatettiin yleisesti rantasuunnitelmaa, ruoppauksia vesialueilla, rantareitin ohjaamista mahdollisimman lähelle rantaa, lähiliikunta- ja ulkoilualueiden kehittämistä sekä asuintonttien aitaamista ranta-alueilla. Lisäksi rantareitin toivottiin toteutettavan kaikkia kaupungin asukkaita palvelevaksi sekä käytettävän hyväksi koko kaupungin omistuksessa olevaa ranta-alueita. Suurin osa palautteesta koski luonnosvaiheen palautteen tavoin jälleen reittilinjauksia määrätyillä kohdilla ranta-alueita. Näissä rannan läheisyydessä asuvat kiinteistönomistajat ja asukkaat esittivät muutosehdotuksia reittilinjauksiin ja -merkintöihin oman kiinteistönsä ja rannan välissä vedoten suunniteltujen toimenpiteiden aiheuttamaan haittaan luonnolle sekä heille itselleen. Haitoiksi mainittiin mm. melu, vesistön rehevöityminen, mopoajelu, liiallinen kulutus, roskaaminen, yksityisyyden häiritseminen ja kiinteistön arvon laskeminen. Tasapuolinen kohtelu ei palautteen mukaan toteudu suunnitelmassa. Toiset ovat tyytymättömiä, kun reittilinjaus kulkee oman kiinteistön läheltä, josta se heidän mielestään tulisi poistaa. Toisen kannan mukaan taas kaupunkilaisten tasa-arvoisen kohtelun kannalta tärkeää olisi, että suunniteltu reitti kulkisi mahdollisimman lähellä rantaa kaikkialla siellä, missä se on toteutettavissa.

5.5 PALAUTE 11.11. - 25.11.2020

Ehdotuksen nähtävilläolon aikana vastaanotettiin yhteensä 20 kirjallista palautetta ja toistakymmentä yhteydenottoa. Suurin osa palautteesta koski aikaisempien palautteiden tavoin reittilinjauksia. Osa kaupunkilaisista on odottanut rantareitin toteutumista jo pitkään. Osa kritisoi sitä, ettei rantareitti kulje joka kohdassa kaupungin omistuksessa olevaa ranta-alueita myöten ja tarjoa rantamaisemia sekä kokemuksia tasapuolisesti kaikkien kaupunkilaisten käyttöön. Uutta reittiä syntyy melko vähän. Palautetta tuli reilusti myös rannan läheisyydessä asuvilta kiinteistönomistajilta. Rannan läheisyydessä asuvat esittivät muutosehdotuksia reittilinjauksiin ja -merkintöihin oman kiinteistönsä ja rannan välissä vedoten suunniteltujen toimenpiteiden aiheuttamaan haittaan luonnolle sekä heille itselleen. Haitoiksi mainittiin mm. melu, liiallinen kulutus, yksityisyyden häiritseminen ja kiinteistön arvon laskeminen. Selvitysalueiden sijoittumista ei koettu tasapuoliseksi rannan läheisyydessä sijaitsevien kiinteistöjen kesken. Tuli myös yksityiskohtaisia parannusehdotuksia esimerkiksi asutusalueilla kulkevan reittisuunnitelman turvallisuuteen liittyen.

5.6 PROJEKTIN JATKUMINEN VUONNA 2020

Kaupunkirantojen yleissuunnitelmaa on valmisteltu periaatteiden hyväksymisen jälkeen ja se on päätetty viedä hyväksyttäväksi vuoden 2020 aikana. Työtä on jatkettu pitkälti vanhan työn pohjalta ja päivitetty tähän päivään.

Muutokset vuoden 2010 yleissuunnitelmaehdotukseen:

- Reittilinjauksien muutokset ja osittain uudistuneet karttalohkojen merkinnät mm. suurlippunäkymät
- Tervasaaren alue lisätty
- Kirkkojärven rantaosuus lisätty (Lohkot A, B ja C)
- Pappilansaaren erilliset kohteet poistettu
- Luontokohteiden päivitys ja Natura-vaikutustenarvioinnin huomioiminen
- Haminan Ladun esitykset yhteiskäyttöisistä rantautumispaikoista (4kpl)
- Esteettömän reitin tärkeys; sininen ”vaihtoehtoreitti” -merkinnän nimi on muutettu paremmin rinnakkaisen reitin tarkoitusta kuvaavaksi ”esteettömäksi reitiksi”
- Selvitysalueet lisätty

Kaupunkirantojen yleissuunnitelma asetettiin uudelleen ehdotuksena nähtäville 11.-25.11.2020 väliseksi ajaksi.

Ehdotuksen nähtävilläolon (11.-25.11.2020) jälkeen tehdyt muutokset:

- Natura -alueen rajauksien tarkennus ja vaikutus Natura-alueen rajalla sijaitseviin selvitysalueisiin.
- Reittilinjauksen muutokset:
 - o Tallinmäessä Haukikadun ja Kaisankadun välisen reitin siirtäminen kulkemaan olemassa olevaa katuverkostoa pitkin. Yhteys rannoille Kaisankadun, Hattarinkadun, Tehtaankadun ja Koivukujan päistä.
 - o Reitti Mullinkosken sillalta Pappilan ja Linnamäen kautta Salmensillalle on poistettu. Reitti kulkee kaukana rannasta ja se jouduttaisiin toteuttamaan osittain yksityisten maiden kautta.

- Esteetöntä reittiä selkiytetty yhdeksi reittivaihtoehdoksi.
- Kehittämis- ja siistittävien alueiden tarkistuskorjauksia.
- Pohjakartan, kaupungin maanomistus- ja hallinta-alueiden sekä vesialueen rajan tarkistuskorjauksia.
- Toiminnallisten kohteiden sijaintien täsmennyksiä.

6. ALKUSANAT

Rantareitin sekä rantavirkistysalueiden yhtenäistämisen ja rakentamisen arvioidaan lisäävän ranta-alueiden virkistyskäyttöä. Suunnittelualue on laaja. Toteuttaminen tulee vaiheistaa useampaan osaan. Tämä yleissuunnitelma ei ohjaa ainoastaan yksityiskohtaisempaa väylien ja virkistysalueiden jatkosuunnittelua ja toteutusta, vaan myös ranta-alueiden maankäyttöä ja kaavoitusta. Se näyttää rantojen kehittämiselle suunnan. Ensimmäinen tavoite on, että suunnitelma toimii lähtöaineistona sisäisesti kaupungin eri palvelualueille, kuten aluepalveluille, viheralueille, rakennusvalvonnalle, maankäytölle ja kaavoitukselle, matkailu- ja tapahtumapalveluille, ympäristönsuojelulle, liikuntapalveluille jne. Toisena tavoitteena on, että suunnitelmaa olisi helppo jatkossa muokata, kehittää ja tuotteistaa esim. asukkaille ja turisteille jaettavaksi reittioppaaksi (mm. digitaliseen muotoon). Yhtenä tavoitteena voidaan pitää myös sitä, että kaupunkirantojen yleissuunnitelma ja sen jatkotoimenpiteet herättäisivät keskustelua kansallisen kaupunkipuiston perustamisen mahdollisuudesta Haminaan. Monin paikoin asukasyhdistykset ovat aktiivisina ja vapaaehtoisina hoitaneet ranta-alueita. Saadun palautteen perusteella he ovat kiinnostuneita suunnitelmasta ja sen kautta haluavat saada tietoa ja ohjeita ranta-alueiden hoitamiseen. On tärkeää, ettei tietämättään tule siivottua esim. arvokkaita kasvilajeja tai niiden ja eliöiden elinympäristöjä. Joihinkin rantareittiin liittyviin rakennustöihin voisivat asukasyhdistykset osallistua myös talkootyönä.

Yleissuunnitelmasta on vaikea laskea kustannuksia, koska suunnitelma ei ole riittävän yksityiskohtainen. Kustannukset riippuvat lisäksi toteutuksen laajuudesta. Koska toteutus tapahtuu pitkällä aikavälillä vaiheittain, ei kustannuksia voida euromääräisinä esittää tässä yleissuunnitelmassa. Kustannuksia voidaan jatkossa tarvittaessa arvioida rajatun esimerkkikohteen avulla. Hyväksytty kokonaissuunnitelma on hyödyksi esimerkiksi haettaessa avustuksia/rahoitusta kohteiden rakentamiseen ja toteutukseen.

Kaupunkirantojen yleissuunnitelma on laadittu Haminan kaupungin omana työnä. Hankkeen yhteyshenkilöt vuonna 2020 ovat:

Milla Koskivirta, kaavoitusarkkitehti

Taavi Tukia, paikkatietokäsittelijä

Susanna Lääveri, kaavoitusinsinööri

Anne Repo, vihertyönjohtaja

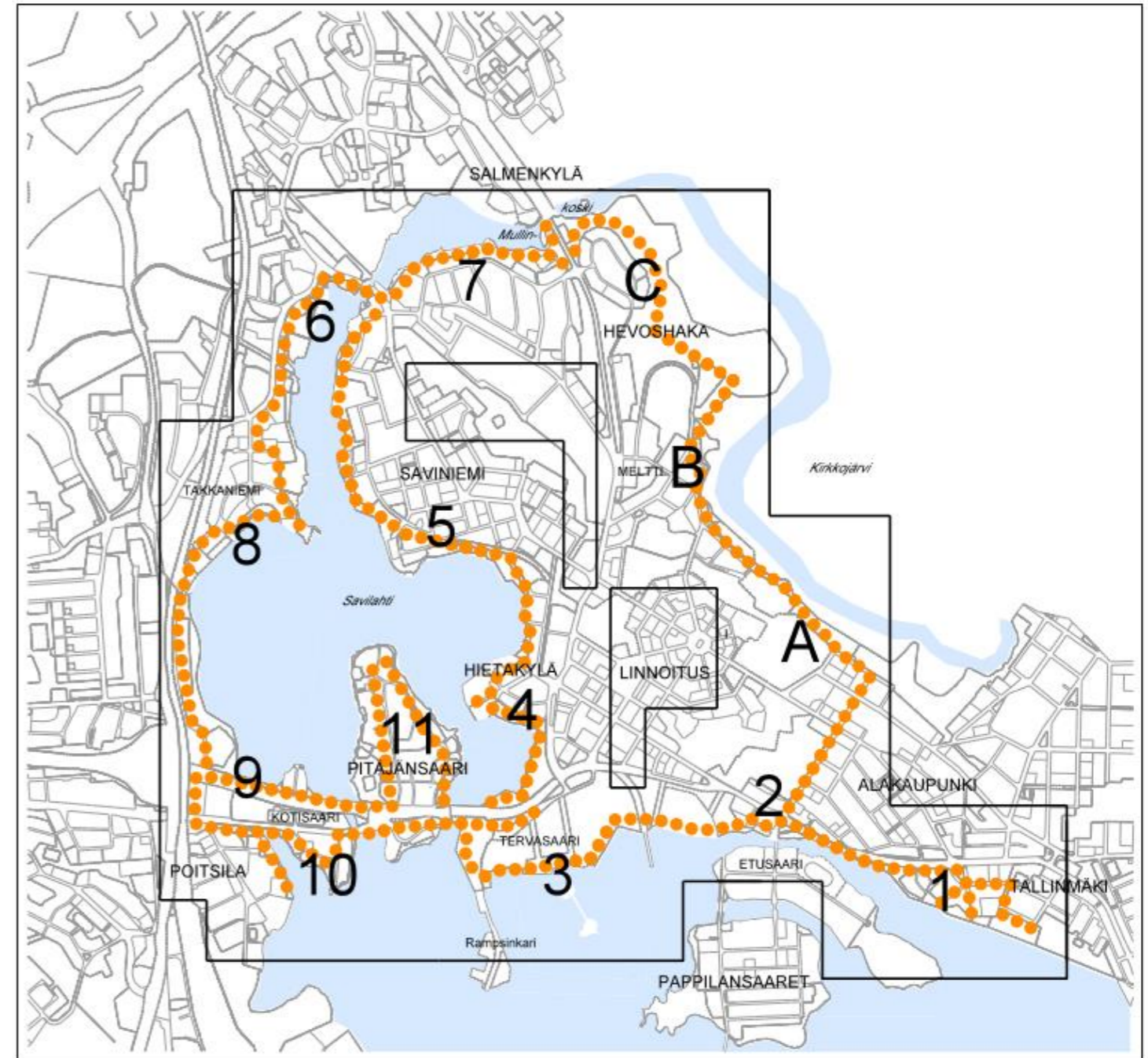
Ari Lonka, kaupungininsinööri

Tapio Glumoff, ympäristöpäällikkö

Aki Oksanen, kaupungingeodeetti

7. LOHKOJAKO

Seuraavilla sivuilla esitellään jokainen lohko eli osasuunnitelma erikseen. Järjestys ja jako on alla olevan lohkojakokartan mukainen. Suunnitelmakartan lisäksi jokaisesta lohkoista on ensin tehty yleiskuvaus ja sen jälkeen selostettu suunnitelman sisältöä, reittiä, kohteita ja toimenpidealueita käsittelevien tekstien avulla. Selostusosassa annetut ideat ja ehdotukset ovat suuntaa antavia ja jatkosuunnittelua ohjeistavia.



Kuva 2. Lohkojakokartta.



7.1 LOHKO 1

Ranta-alue Tallinmäen rannasta Kekkosenkadulle

YLEISTÄ

Alueen itäosa rajautuu Lupinlahdelle asti ulottuvaan Natura 2000-verkoston kuuluvaan suojelualueeseen. Alueelta on niin ikään vesiyhteys, kuin myös suunnittelualueen ulkopuolelle jatkuva kävely-yhteys Lupinlahdelle, jossa kasvaa uhanalaisia kasveja ja pesii runsaslajinen linnusto. Suunnittelualue rajautuu Kantosaarenkadun ja Haukikadun kulmauksessa sijaitsevan korkean kallion laelle, josta puuston harvennuksen jälkeen saadaan upea näkymä merelle. Maanomistussuhteisiin liittyen suunnittelualueetta ei ole nähty tarpeen ulottaa idemmäksi Norsviikkiin.

Alueen rannat ovat voimakkaasti ruovikoituneet ja osittain jo maatuneetkin, mikä haittaa rannan käyttöä. Lupinlahden tila riippuu kolmen Pappilansalmen tilasta. Näistä yhden salmen vaikutus ulottuu suoraan myös lohkon 1 ranta-alueeseen. Jos tämä ranta Pappilansalmi mukaan lukien annettaisiin ruovikoitua umpeen, veden virtaaminen hidastuisi ja Lupinlahden kuivuminen ja umpeen kasvaminen kiihtyisi. Tämä ei ole toivottavaa suojelunkaan kannalta, sillä lahden mahdollinen kuivuminen tulisi olemaan kohtalokasta useille alueen nykyisille uhanalaisille kasvi- ja eliölajeille. Ruovikkoalueiden hoidon merkitystä ei voi liikaa korostaa. Pappilansaaren ja Lupinlahden Natura-alueelle on olemassa oma hoito- ja käyttösuunnitelma, joka tulee huomioida alueen toimenpiteitä suunniteltaessa ja toteutettaessa. Ennen toteutusta, toteutussuunnittelun yhteydessä tulee arvioida Naturen vaikutusalueen lähelle sijoittuvien toimenpiteiden vaikutukset Natura-alueen luonnonarvoihin.

Koivukujan päätteenä sijaitsevalla Tallinmäen rannalla on laajalle alueelle ulottuva käyttäjäryhmä. Kaupungin venerannan ja sen vieressä sijaitsevan hiekkarannan ympäristö on monen kauempanakin aina Alakaupunkia, Ruotsinkylää ja Ruukkia myöten asuvan lenkkeilijän, pienen uimarinnan, koiranulkoiluttajan, lintutarkkailijan, veneilijän tai muun ulkoilijan määränpäänä. Alueella ja alueen lähistöllä on paljon asutusta, sekä mm. ala- ja yläkoulu, joka lisää osaltaan paineita ranta-alueen käytön tehostamiseksi ja sen kehittämiseksi. Alueella on runsaasti virkistysarvoja, kuten myös luontoarvoja. Näiden yhteensovittaminen on haaste. Myös ihmisten ja koirien uiminen samalla uimapaikalla aiheuttaa käyttäjiltä saadun palautteen mukaan ristiriitoja.



REITTI

Haukikadun ja Kekkosenkadun välinen reitti kulkee katuverkostossa asuntokatua ja pyörätietä pitkin. Kaisankadun, Hattarinkadun, Tehtaankadun ja Koivukujan päistä on yhteys rannalle. Ranta-alueelle suunniteltujen toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää luonnonkohteiden lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua. Tonttien aitaaminen tai rajaaminen yleisiä alueita vasten on ensisijainen toimenpide, jotta rannoilla vapaasti liikuttaessa yksityisen ja julkisen alueen raja olisi selkeästi hahmotettavissa. Natura 2000 -alueen ulkopuolelle, mutta siihen rajautuvalle ranta-alueelle sijoittuvien näköalapaikkojen vaikutukset on arvioitu merkitykseltään sellaisiksi, etteivät ne heikennä Naturen luontoarvoja.



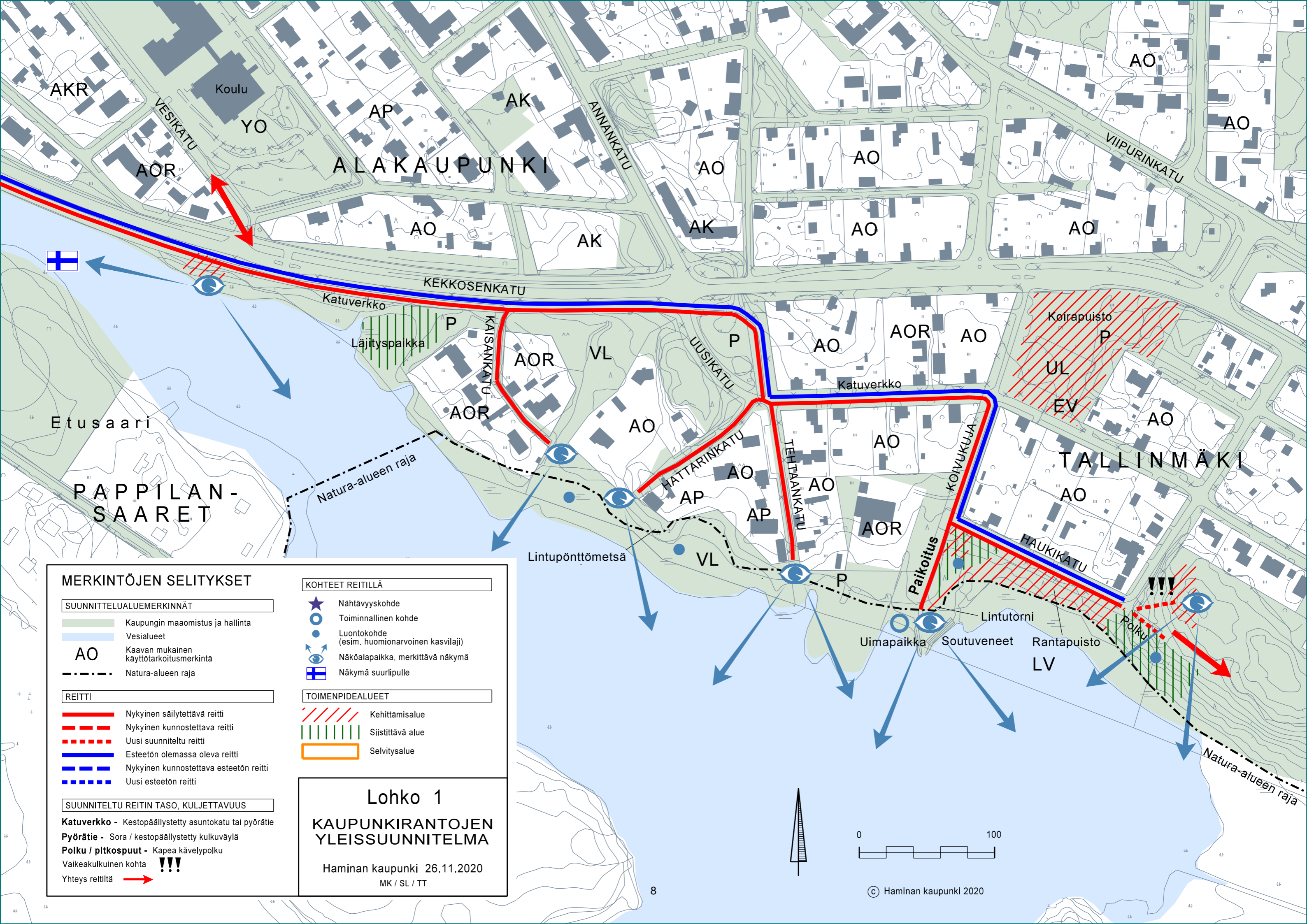
KOhteet

Toiminnallisia jo olemassa olevia kohteita tulee kehittää.

TOIMENPIDEALUEET

Ranta-alueita tulee siistiä maisemanhoidollisin toimenpitein ja luontokohteet huomioiden. Haukikadun ja Koivukujan kulmauksessa oleva monttu tulee täyttää ja siistiä sekä ottaa puisto- ja matonpesukäyttöön. Haukikadun ja rannan välinen alue tulisi huolitella ja viimeistellä uimarantaan liittyväksi rantapuistoksi. Kekkosenkadun varrella sijaitsevaa puistoaluetta tulisi kehittää edustavaksi, jolloin se Koivukujan välityksellä viestisi ohikulkijoille rannan läheisyydestä ja sen virkistysmahdollisuuksista. Lintupönttömetsäksi nimetyn kohteen kohdalla kasvaa koivikko. Tähän ehdotetaan sijoitettavan lisää linnunpönttöjä. Tarjoamalla linnuille lisää pesimispaikkoja muodostettaisiin reitille samalla ympäristötaiteen keinoin myös mielenkiintoinen kohde lintuharrastajille. Keskustasta tultaessa Kekkosenkatua pitkin näkymän päätepisteenä olevaa viheraluetta tulee harventaa ja siistiä. Tähän ja Kekkosenkadun varteen, tervaleppien katveeseen, ehdotetaan järjestettävän penkein varustettu levähdyspaikka.





MERKINTÖJEN SELITYKSET

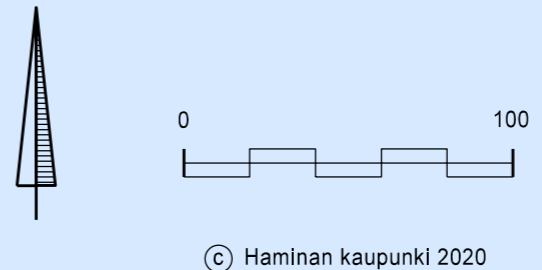
SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT	
	Kaupungin maaomistus ja hallinta
	Vesialueet
AO	Kaavan mukainen käyttötarkoituserkintä
	Natura-alueen raja
REITTI	
	Nykyinen säilytettävä reitti
	Nykyinen kunnostettava reitti
	Uusi suunniteltu reitti
	Esteetön olemassa oleva reitti
	Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
	Uusi esteetön reitti
SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAVUUS	
Katuverkko	- Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie
Pyörätie	- Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
Polku / pitkospuut	- Kapea kävelypolku
	Vaikeakulkuinen kohta
	Yhteys reitiltä
KOhteet REITILLÄ	
	Nähtävyysskohte
	Toiminnallinen kohde
	Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
	Näköalapaikka, merkittävä näkymä
	Näkymä suurlipulle
TOIMENPIDEALUEET	
	Kehittämisaalue
	Siistittävä alue
	Selvitysalue

Lohko 1

KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA

Haminan kaupunki 26.11.2020

MK / SL / TT





7.2 LOHKO 2

Ranta-alue Kekkosenkadun ja Vesikadun risteuksen kohdalta Lepikönrantaan

YLEISTÄ

Noin puolet lohkon 2 ranta-alueesta rajautuu Kekkosenkatuun ja loput puolet sijaitsee Pappilansalmen pohjoisrannalla liittyen Tervasaaren alueeseen. Alueen itäpäättä leimaa liikennemelu johtuen vilkkaasti liikennöidystä Kekkosenkadusta, joka kulkee tällä kohtaa aivan rannassa. Vajapolun varressa olevat venevajat ovat olleet tarkoitustaan vastaavassa käytössä, ja sopivat maisemaan hyvin. Kunnossapidosta ja ympäristön siisteydestä tulee huolehtia jatkossa. Vajapolun päästä jatkuva soratie johtaa niemenkärkeen, josta on hienot näkymät satamaan ja Tervasaaren päin. Levähdyspaikaksi ehdotettu niemi tulee siistiä ja harventaa pensaikkoa sen ympäriltä ja rannasta. Puustoa ja puuntaimia tulisi poistaa myös Pappilansalmen sillanpenkalta. Esteettisten syiden lisäksi se on uhanalaisten perhosten elinympäristöä. Reitin toteutuksessa on huomioitava Suomen lipun aukion ympäristösuunnitelma.

REITTI

Reitti hyödyntää katuverkostoa kulkien rannassa Kekkosenkadusta viherkaistalla erotettua pyörätietä pitkin. Kiertoliittymän kohdalla se ylittää Pappilansaareen johtavan tien ja kulkee Lepikönrannan niemenkärkeen. Sieltä kulku yhtyy rakenteilla olevaan kevyenliikenteen väylään, joka jatkuu tulevaisuudessa rakentuvan Tervasaaren kulkuverkostoon. Erottajankatu yhdistää rantareitin Kirkkojärven rannassa kulkeville reitistöille.

KOhteet

Pappilansalmen sillan kupeessa on perinteinen uimapaikka. Siinä on aikoinaan ollut pieni uimastadion ratoineen, ja jossa on pidetty uimakilpailujakin. Mattolaitureiden poistuessa vähitellen rannoilta, tulee tälläkin kohdalla hiekkarantaa kunnostaa ja levittää sitä mattolaiturin paikalle. Mattolaituri korvataan ns. kuivan maan matonpesupaikalla, jolle on ehdotettu paikkaa venekuurien jälkeen, Vajapolun päähän. Merkittävänä kohteena reitin varrella on myös Suomen lipun aukio.

TOIMENPIDEALUEET

Lepikönrannan niemenkärki ympäristöineen tulee siistiä sekä kevyin toimenpitein harventaa. Tämä kärki saa olla verraten luonnontilainen tai sen kaltainen. Toiminnallisiksi kehittämiskohteiksi esitetään tälle kohtaa nuotio- ja rantautumispaikkaa melojille.



MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT	
	Kaupungin maaomistus ja hallinta
	Vesialueet
AO	Kaavan mukainen käyttötarkoituksimerkintä
	Natura-alueen raja

REITTI	
	Nykyinen säilytettävä reitti
	Nykyinen kunnostettava reitti
	Uusi suunniteltu reitti
	Esteetön olemassa oleva reitti
	Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
	Uusi esteetön reitti

SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAVUUS	
	Katuverkko - Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie
	Pyörätie - Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
	Polkku / pitkospuut - Kapea kävelypolku
	Vaikeakulkuinen kohta !!!
	Yhteys reitiltä

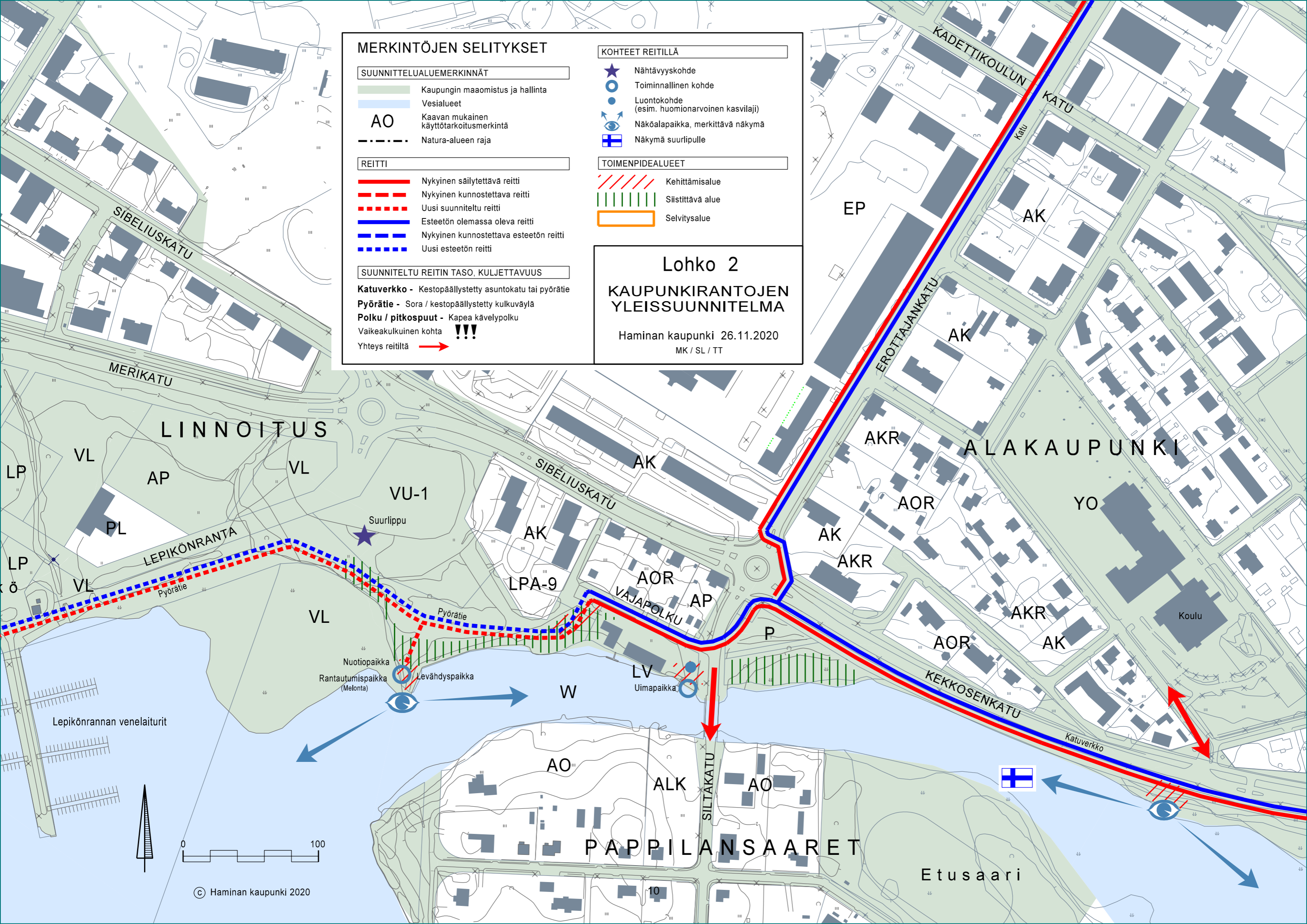
KOHTEET REITILLÄ	
	Nähtävyysskohte
	Toiminnallinen kohde
	Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
	Näköalapaikka, merkittävä näkymä
	Näkymä suurlipulle

TOIMENPIDEALUEET	
	Kehittämisaalue
	Siistittävä alue
	Selvitysalue

Lohko 2

KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA

Haminan kaupunki 26.11.2020
MK / SL / TT





7.3 LOHKO 3 Tervasaaren ranta-alueet

YLEISTÄ

Tervasaari on Haminan kesän viihtyisimpiä kohtaamispaikkoja. Sieltä löytyy kauniita puistoalueita, uimaranta, kesäravintoloita ja tapahtumaa. Tervasaaren alue tulee kehittymään voimakkaasti tulevien vuosien aikana. Alueen kehittämiseksi on olemassa valmiit suunnitelmat. Rantareitti tulee täydentämään Tervasaaren alueen ilmettä ja tuo uusia mahdollisuuksia myös matkailulle yhdistämällä kaupunkimaisemia toisiinsa. Tervasaaren alueen kehittyessä alueella liikkuvalla tulee olemaan monipuolinen ja virikkeellinen ympäristö.

REITTI

Lohkossa 3 reitti jatkuu Lepikönrannan kautta Tervasaareen ja kulkee koko matkan rannan tuntumassa sinne rakentuvia kulkuväyliä hyödyntäen. Suunnitelmassa on otettu huomioon yhteys Rampsinkariin sekä tuleva yhteys Jänissaareen ja Voihelliin. Rantareitti jatkuu Tullimakasiininrannasta Tervasaarentorin kautta Tervasaaren sillan pohjoispuolelle Ahtaajanpuistoon.

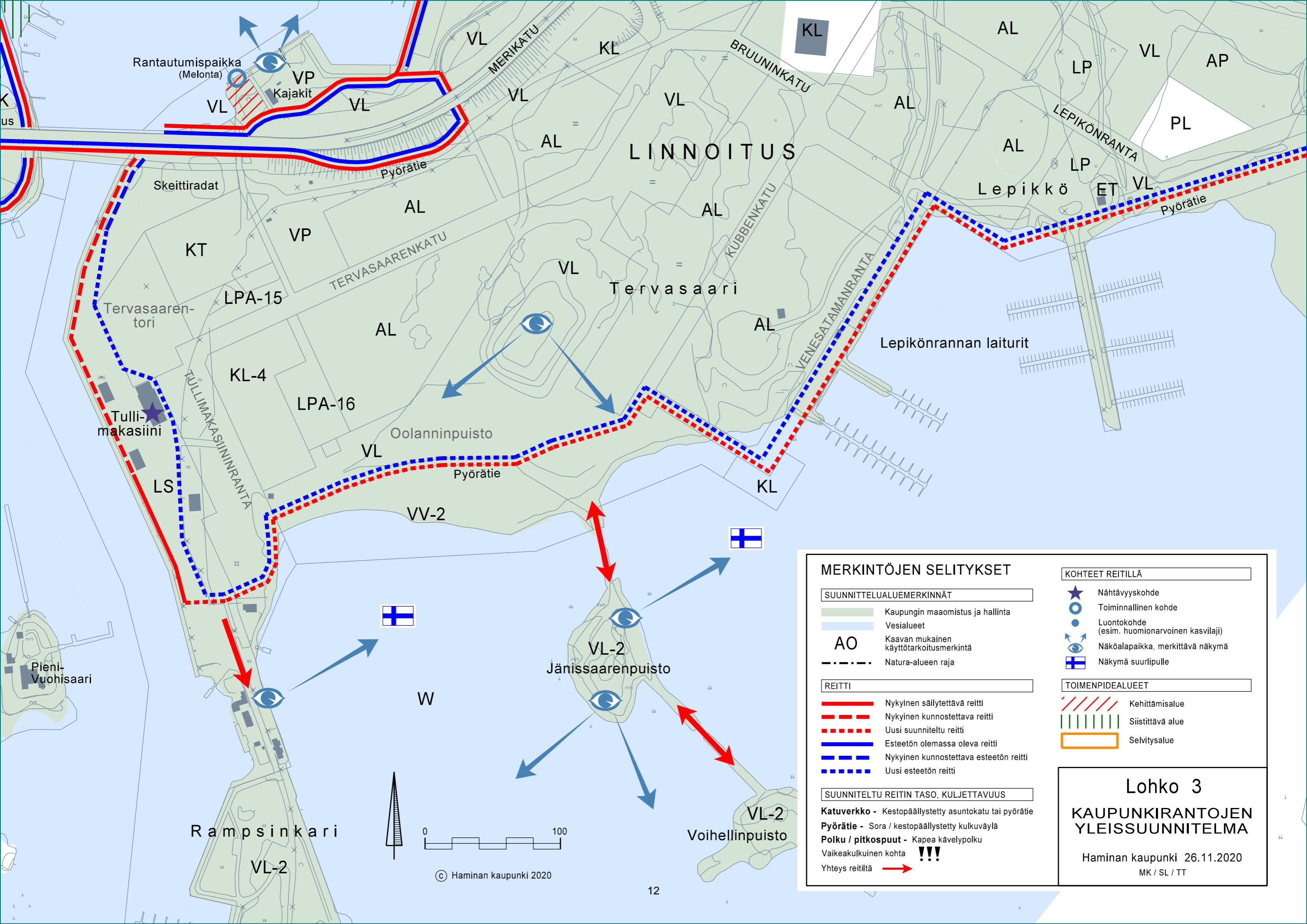
KOhteet

Suurlipun aukio yhdistyy maisemallisesti tekeillä olevaan Oolanninpuistoon ja siitä edelleen Tervasaaren laituralueelle. Reitin varrella on Lepikönrannan laiturit, Oolanninpuisto sekä muuta rakentamista. Reitiltä on tulevaisuudessa yhteys pienissä saarissa sijaitseviin Jänissaarenpuistoon ja Voihellinpuistoon. Tervasaaren alueelta on upean merinäköalan lisäksi näkymiä suurlipulle. Tervasaarentorin laidalla on ravintolapalveluita ja pohjoispuolella skeittiparkki.

TOIMENPIDEALUEET

Rantareitti tulee sulautumaan Tervasaaren ympäristöön ottaen huomioon alueelle tehdyt muut suunnitelmat ja niiden toteutuminen. Alue tulee olemaan virikkeellinen ja virkistysarvoiltaan merkittävä kokonaisuus, joka tuo alueelle kävijöitä kauempaakin.





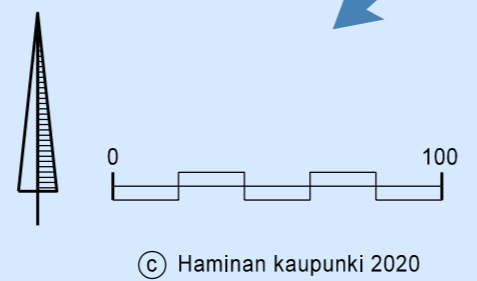
MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT	
	Kaupungin maaomistus ja hallinta
	Vesialueet
AO	Kaavan mukainen käyttötarkoituserkintä
	Natura-alueen raja
REITTI	
	Nykyinen säilytettävä reitti
	Nykyinen kunnostettava reitti
	Uusi suunniteltu reitti
	Esteetön olemassa oleva reitti
	Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
	Uusi esteetön reitti
SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAVUUS	
	Katuverkko - Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie
	Pyörätie - Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
	Polku / pitkospuut - Kapea kävelypolku
	Vaikeakulkuinen kohta !!!
	Yhteys reitiltä
KOHTEET REITILLÄ	
	Nähtävyysskohte
	Toiminnallinen kohde
	Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
	Näköalapaikka, merkittävä näkymä
	Näkymä suurlipulle
TOIMENPIDEALUEET	
	Kehittämisaalue
	Siistittävä alue
	Selvitysalue

Lohko 3

KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA

Haminan kaupunki 26.11.2020
MK / SL / TT





7.4 LOHKO 4

Ranta-alue Yrjösenpohjan pienvenevalkamasta (Ahtaajanpuisto) Hietakylän kautta Savilahdenkadulle

YLEISTÄ

Lohkon 4 eteläosan laajaan venevalkamaan liittyvät ranta-alueet ovat rakennettuja ja luonnontilaisesta merkittävästi muuttunutta rantaa. Alueella on tärkeä tehtävä kaupungin keskustan liittämiseksi rakennettavaan ja kehittyvään Tervasaaren alueeseen. Tärkeästä asemasta sekä keskeisestä ja näkyvästä sijainnista johtuen alueeseen tulisi panostaa. Ranta-alue voisi tältä osaa olla nykyistä rakennetumpi ja huolitellumpi. Onhan venevalkama ja puistoalue yksi ensimmäisiä keskustanäkymiä Tervasaaren sillalta Haminan keskustaan saavuttaessa. Näin se luo saapujalle Tervasaaren ohella ensivaikutelman kaupungista.

Lohkon 4 ranta-alue on suunniteltu olevan yksi suunnittelualueen rakennetuimmista rannoista. Se sijaitsee kaikkein lähimpänä keskustaa ja sen toimintoja. Ideana on, että myös läheiselle linja-autoasemalle saapuvat ja siellä esimerkiksi vaihtoyhteyttä odottavat, voisivat halutessaan tällä aikaa kuljeskella asemalta rantaan opastetulla rantareitillä. Monipuolinen ja vaihteleva rantajakso tarjoaisi myös virikkeellisen oppimisympäristön läheisen koulun oppilaille ja päiväkotien lapsille.

Kaiken kaikkiaan ko. rantajaksolle mahtuu monenlaista käyttöä ja toimintaa. Alueella on, kuten jo mainittu, laaja venevalkama-alue puistoineen, yritys- ja liiketoimintaa kuten venemyyntiä, vanhat kulttuurihistoriallisesti arvokas hautausmaa ja entinen sähkölaitos sekä pientaloasutusta.

REITTI

Tervasaaresta reitti jatkuu olemassa olevaa katuverkostoa pitkin Ahtaajanpuiston kautta Hietakylän niemenkärjestä Laivasillankadulle ja Savilahdenkadulle. Lohkon 4 alueella kulkeva reitti ehdotetaan toteutettavaksi yhtenäisenä ja valaistuna siten, että se erottuu muusta valaistuksesta esim. värisävyin vastarannoilta katsottuna kaupungin siluetti taustanaan.

KOhteet

Nähtävyyshkohteita reitin varrella ovat: Ahtaajapatsas, Haminan entinen sähkölaitos vuodelta 1901 sekä vuonna 1773 perustettu Hietakylän hautausmaa. Toiminnallisia olemassa olevia kohteita ovat sen sijaan Yrjösenpohjan venevalkama sekä yksityinen venelaituri Savilahdenkadulla.

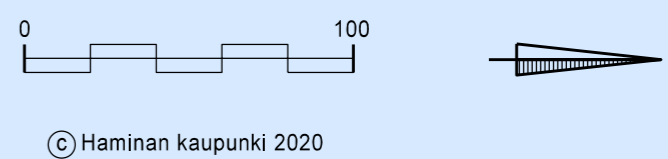
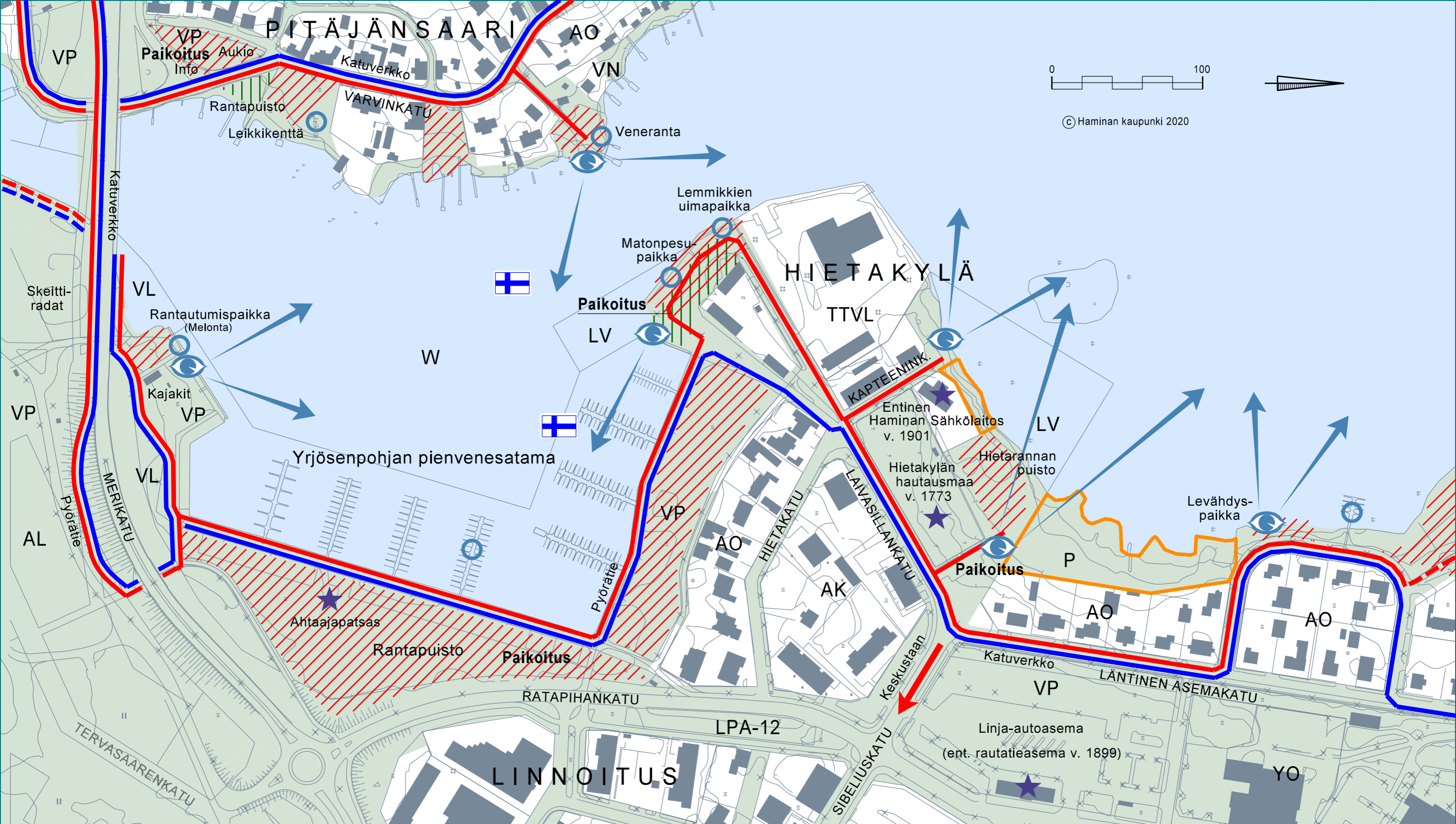
TOIMENPIDEALUEET

Lemmikeille ehdotetaan uimapaikkaa Hietakylän niemenkärkeen veneiden nostopaikan yhteyteen. Tällä kohtaa rantaa on hiekkapohja. Samaan niemenkärkeen on merkitty myös mattolaiturin jatkossa korvaavaa kuivan maan matonpesupaikka. Hautausmaan ja rannan väliin ehdotetaan Hietarannan puiston perustamista penkein, kulkukäytävin ja istutuksin. Samalla tältä kohtaa harvennettisiin rantapuustoa niin, että merelle päin rinteessä sijaitsevalta hautausmaalta ja Sibeliuskadulta asti näkymäkselin päätepisteenä siintäisi meri.

Ahtaajanpuisto ja Hietakylän puistoalueet vaatisivat kehittämistä. Puistot saavat jatkossakin olla ilmeeltään suhteellisen avoimia. Huoliteltua ilmettä saataisiin ympäristöön sopivilla rakenteilla, päällysteillä, kalusteilla ja valaisimilla. Myös Haminan Lippumaailmaan liittyvää lippupuistoa on suunniteltu kokeiluhankkeina kahtena kesänä Ahtaajanpuistossa.

Saviniemenkadulle venelaiturin viereen voisi kivilouhospengertä hieman leventää levähdyspaikkaa varten. Toimenpide vaatisi myös penkin, roskaastian, muutaman paikkaa rajaavan istutuksen sekä rantapengerryksen viimeistelyä.





MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT	
	Kaupungin maaomistus ja hallinta
	Vesialueet
AO	Kaavan mukainen käyttötarkoituksimerkintä
	Natura-alueen raja

REITTI

	Nykyinen säilytettävä reitti
	Nykyinen kunnostettava reitti
	Uusi suunniteltu reitti
	Esteetön olemassa oleva reitti
	Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
	Uusi esteetön reitti

SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAVUUS

Katuverkko - Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie

Pyörätie - Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
Polku / pitkospuut - Kapea kävelypolku
 Vaikeakulkuinen kohta **!!!**
 Yhteys reitiltä

KOhteET REITILLÄ

	Nähtävyyksikohte
	Toiminnallinen kohde
	Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)

Näköalapaikka, merkittävä näkymä
 Näkymä suuripulle

TOIMENPIDALUEET

	Kehittämisaalue
	Siistittävä alue
	Selvitysalue

Lohko 4
KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA
 Haminan kaupunki 26.11.2020
 MK / SL / TT



7.5 LOHKO 5

Ranta-alue Savilahdenkadulta Skipparinniemen kautta Reutsinkadun päätyyn

YLEISTÄ

Lohkon 5 ranta-alue on maisemaltaan vaihtelevaa. Alueen eteläosassa on erityisen paljon tilaa ja potentiaalia toteuttaa upea monenlaista toimintaa sisältävä puistokeskittymä. Savilahden pohjukka eli Paloranta on suunnitelmassa rakennetun ja valaistun keskustarannan päätepiste. Palorannan kohdalla rantajakso muuttuu tyyppiltään luonnontilaisempaan suuntaan. Laajan puistoalueen kehittämistä puoltaa lähialueen suuret käyttäjäryhmät. Alueen potentiaalisia käyttäjiä ovat mm. keskusta-alueen ja Saviniemen asukkaat, lähistöllä sijaitsevia sosiaali- ja terveys- sekä vanhusten palveluja käyttävät asiakkaat ja asukkaat, päiväkodit ja koulu unohtamatta kaupunkiin tulevia matkailijoita. Savilahdella aloitettu imuruoppaushanke on aikoinaan 1980-luvulla jäänyt kesken. Sen loppuun saattaminen olisi toivottavaa puiston rakentamisen yhteydessä, jolloin läjitysmassoja voitaisiin hyödyntää.

Skipparinniemi on osittain säilynyt vielä suhteellisen luonnontilaisessa asussaan. Niemen kärjessä sijaitsee yksi harvoista ja komeimmista kalliorannoista suunnittelualueella. Sen laelta on upeat näkymät Takkaniemeen ja Pitäjänsaarelle päin. Skipparinniemestä pohjoiseen alkaa kaupungin yhteistyönä alueen asukasyhdistyksen kanssa 1990-luvulla toteuttama, aina Salmensillalle asti jatkuva sorapäällysteinen rantareitti.

REITTI

Rantareitin tavoitteeksi asetetaan, että se kulkisi vähintään soratie-tasoisena ja valaistuna pyörätienä Tervasaaresta ja Yrjösenpohjasta asti Savilahden pohjukkaan niin kutsutulle Palorannalle asti. Savilahden pohjukan kevyenliikenteen väylää olisi helppo kehittää edustavaksi rantabulevardiksi jo pelkällä varustetason nostamisella, tasokkaalla valaistuksella sekä ympäristön huoltelulla ja siistimisellä.

Skipparinniemen kohdalla yhtenäinen pääreitti kulkee katuverkostoa pitkin. Skipparinniemen kärkeen ja rantaan on pääsy pääreitiltä Kipparinkujan päädyssä. Tällä kohtaa rantaa on erityinen levähdyspaikka, ja sieltä aukeaa hienoja kokemisen arvoisia näkymiä.

1990-luvulla rakennettu rantareitti Salmenvirran itärannalle on toimiva ja paljon kiiteltä. Sen myötä rannat ovat muutoinkin siistittyneet yleisilmeeltään. Reittiosuus kaipaa kunnostusta niin kävelijöiden kuin pyöräilijöidenkin käyttöön. Myös valaistus osuudelle lisäisi sen käyttöaikaa vuodessa sekä reitin turvallisuutta ja esteettömyyttä.

KOhteet

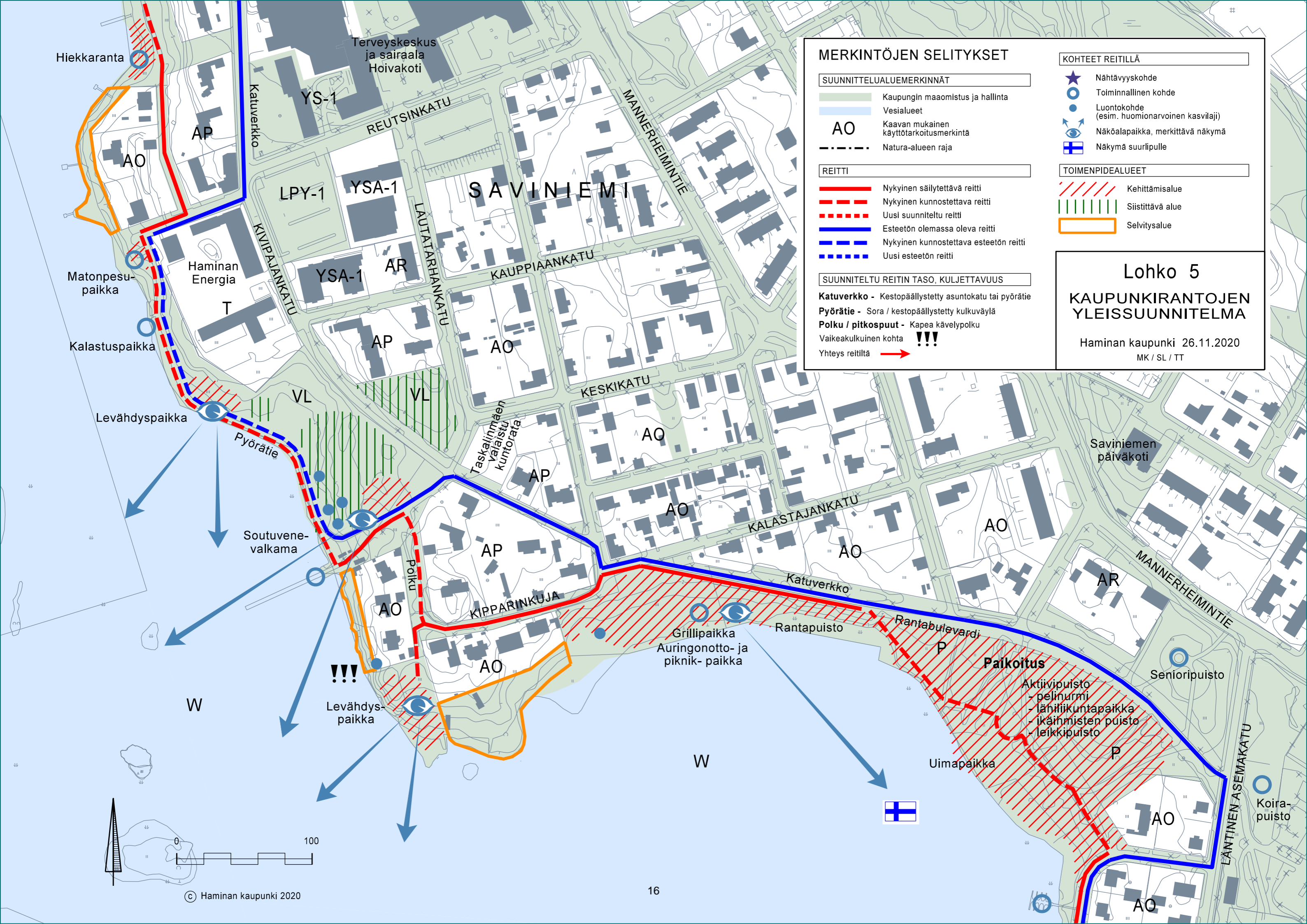
Toiminnallisia kohteita alueella ovat Savilahden itäreunassa oleva pieni idyllinen uimapaikka. Tällä kohtaa on, ei iso mutta hieno, luonnonhiekkaranta. 1980-luvun ruoppauksien ansiosta ranta syvenee riittävästi, jotta uiminen on tällä kohtaa Savilahtea mahdollista. Sen sijaan lahden pohjukassa Palorannalla on ongelmana rannan mataluus, loivuus ja pehmeys. Vesi nousee ja laskee ja tuo näin roskaa rannalle merenpinnantason vaihtelun seurauksena. Myös kulkeminen on ajoittain vaikeaa rannan vetisyyden takia. Palorannan aluetta ehdotetaan suunnitelmassa auringonotto- ja piknik-alueeksi, jonka yhteydessä oleva nykyinen grillipaikka kunnostettaisiin. Grillin paikalle sopisi myös kaunis rantapaviljonki, varsinkin kun rantabulevardi saataisiin samassa yhteydessä toteutettua. Alueen uuden uimapaikan käyttöä on haitannut mm. valkuposkivanhanien jätökset.

Muita toiminnallisia kohteita ovat myös Skipparinniemen veneranta, jonka kalliolle lähistön asukkaat kokoontuvat juhannuksena ihaillemaan lähiluodolle sytytettyä juhannuskokkoa, sekä Haminan Energian edustalla oleva askeettinen levähdyspaikka ja Reutsinkadun päädyssä sijaitseva kuivan maan matonpesupaikka.

TOIMENPIDEALUEET

Toimenpide- ja kehittämisalueita ovat ennen kaikkea puistokeskittymä eli nk. Aktiivipuisto, johon on jo sijoitettu pelinurmi ja nk. senioripuisto. Lisää aktiviteettejä alueelle edelleen mahtuisi. Tämä alue kokonaisuudessaan, rantabulevardi ja rauhallisempi Palorannan piknik-alue mukaan lukien, voisi olla oiva kohde esim. suunnittelukilpailun järjestämiseksi.

Skipparinniemen ranta-alue vaatii siistimistä ja kevyttä raivausta ja niittoa eli maisemanhoidollisia toimenpiteitä luontoarvot huomioiden. Levähdys- ja näköalapaikoille ehdotetaan penkkejä. Venerannan ympäristö sekä siihen liittyvät viheralueet vaativat siistimistä ja pensaikon harvennusta. Laiturin pohjoispuolelle voisi järjestää soutuveneille oman erillisen säilytyspaikkansa.



MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT	
	Kaupungin maaomistus ja hallinta
	Vesialueet
AO	Kaavan mukainen käyttötarkoituksimerkintä
	Natura-alueen raja
REITTI	
	Nykyinen säilytettävä reitti
	Nykyinen kunnostettava reitti
	Uusi suunniteltu reitti
	Esteetön olemassa oleva reitti
	Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
	Uusi esteetön reitti
SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAVUUS	
Katuverkko	- Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie
Pyörätie	- Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
Polku / pitkospuut	- Kapea kävelypolku
Vaikeakulkuinen kohta	!!!
Yhteys reitiltä	

KOHTEET REITILLÄ	
	Nähtävyysskohte
	Toiminnallinen kohde
	Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
	Näköalapaikka, merkittävä näkymä
	Näkymä suurlipulle
TOIMENPIDEALUEET	
	Kehittämisaalue
	Siistittävä alue
	Selvitysalue

Lohko 5

KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA

Hamina kaupunki 26.11.2020
MK / SL / TT



7.6 LOHKO 6

Ranta-alue Salmenvirran itärannalla Reutsinkadun päädyssä Salmensillalle (Salmenvirran itäranta) sekä ranta-alue Salmenvirran länsirannalla Salmensillalta Takkaniemenkujalle (Salmenvirran länsiranta)

YLEISTÄ

Salmenvirran itäranta on jo aktiivisessa virkistyskäytössä. 1990-luvulla kaupungin yhteistyönä asukasyhdistyksen kanssa rakentamaa rantareittiä on laajalti kiitelty. Se on hyvä esimerkki siitä, kuinka reitin rakentamisen myötä ranta on siistiytynyt ilmeeltään muutoinkin. Reitin varrella on jo nyt runsaasti kohteita. Salmenvirran itäranta vaatiikin pääosin vain kunnostavia toimenpiteitä.

Salmenvirran länsirannan pohjoisosa on itärannan tapaan virkistyskäytössä. Toisin kuin itärannalla, länsipuolella Salmenvirtaa rantareitin yhtenäisyyttä ja rannassa kulkemista rajoittaa paikoittainen ranta-alueiden yksityisomistus. Muun muassa venevalkama sekä uimapaikka sijaitsevat lähellä toisiaan, mutta niiden väliltä puuttuu rantayhteys. Etelämpänä länsiranta on pitkältä matkalta yksityisessä omistuksessa, eikä näin rantareittiä ole tällä kohtaa mahdollista tai järkevää viedä aivan rantaan.

REITTI

Salmenvirran itärannalla kulkee pääosin valmis reittiosuus, jota tulee kehittää ja kunnostaa edelleen. Tonttien aitaaminen tai rajaaminen yleisiä alueita vasten on monin paikoin ensisijaisesti vaadittava toimenpide.

Salmenvirran länsirannan rantayhteys katkeaa väistämättä ranta-alueen ollessa yksityisessä omistuksessa pitkän matkaa aina Takkaniemeen saakka. Tällä osin ranta on kierrettävä kauempaa katuverkostoa pitkin. Reitin varrella on venevalkama ja uimapaikka, jonne on yhteydet reitiltä.

KOhteet

Toiminnallisia kohteita reitin varrella itärannalla ovat levähdyspaikka, lemmikkien uimapaikka ja kalastuspaikat sekä hiekkaranta. Länsirannan puolella toiminnalliset kohteet ovat venevalkama, uimapaikka ja kuivan maan matonpesupaikka. Nähtävyyden kohteita ovat kallioon louhitun väestönsuojan yläpuolella oleva näköalapaikka, jossa on ristinmuotoinen muistomerkki rannikkojoukkojen kentälle jääneille sankarivainajille. Nähtävyyden kohteina voidaan pitää myös Salmensiltaa, joka on museosilta, sekä länsirannan venevalkaman yhteydessä sijaitsevaa Salpalinja-kiveä. Etelämpänä rannassa on Takkaniemen kartano, joka on ranta-alueineen yksityisessä omistuksessa. Kesällä puiden lehvästön takia kartanoa ei juuri näe, mutta talvella se on yksi tärkeä maamerkki usealta kohtaa reittiä.


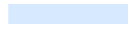

TOIMENPIDEALUEET

Itärannalle ehdotetaan lisättävän levähdyspaikka, kalastuspaikkoja sekä lemmikeille uimapaikka väestönsuojan edustalle. Rantareitiltä ylös muistomerkkiristille tulisi johtaa polku rinteeseen jyrkkyydestä huolimatta. Samalla siistittäisiin rinteeseen puustoa niin, että risti näkyisi valaistuna alas reitille sekä Salmenvirran vastarannalle. Muutoinkin vesakkoa kannattaisi paikoin poistaa rannan ja reitin välistä näkymien avaamiseksi. Länsirannan veneranta kaipaa siistimistä ja huolitellumpaa ilmettä erityisesti sen paikoitusalueen ja soutuvenevalkaman kohdalla.









MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT


-  Kaupungin maaomistus ja hallinta
-  Vesialueet
- AO** Kaavan mukainen käyttötarkoituksimerkintä
-  Natura-alueen raja

REITTI




-  Nykyinen säilytettävä reitti
-  Nykyinen kunnostettava reitti
-  Uusi suunniteltu reitti
-  Esteetön olemassa oleva reitti
-  Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
-  Uusi esteetön reitti



SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAUVUUS

Katuverkko - Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie




Pyörätie - Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
Polku / pitkospuut - Kapea kävelypolku
 Vaikeakulkuinen kohta **!!!**
 Yhteys reitiltä 

KOhteet REITILLÄ

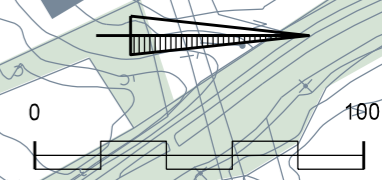
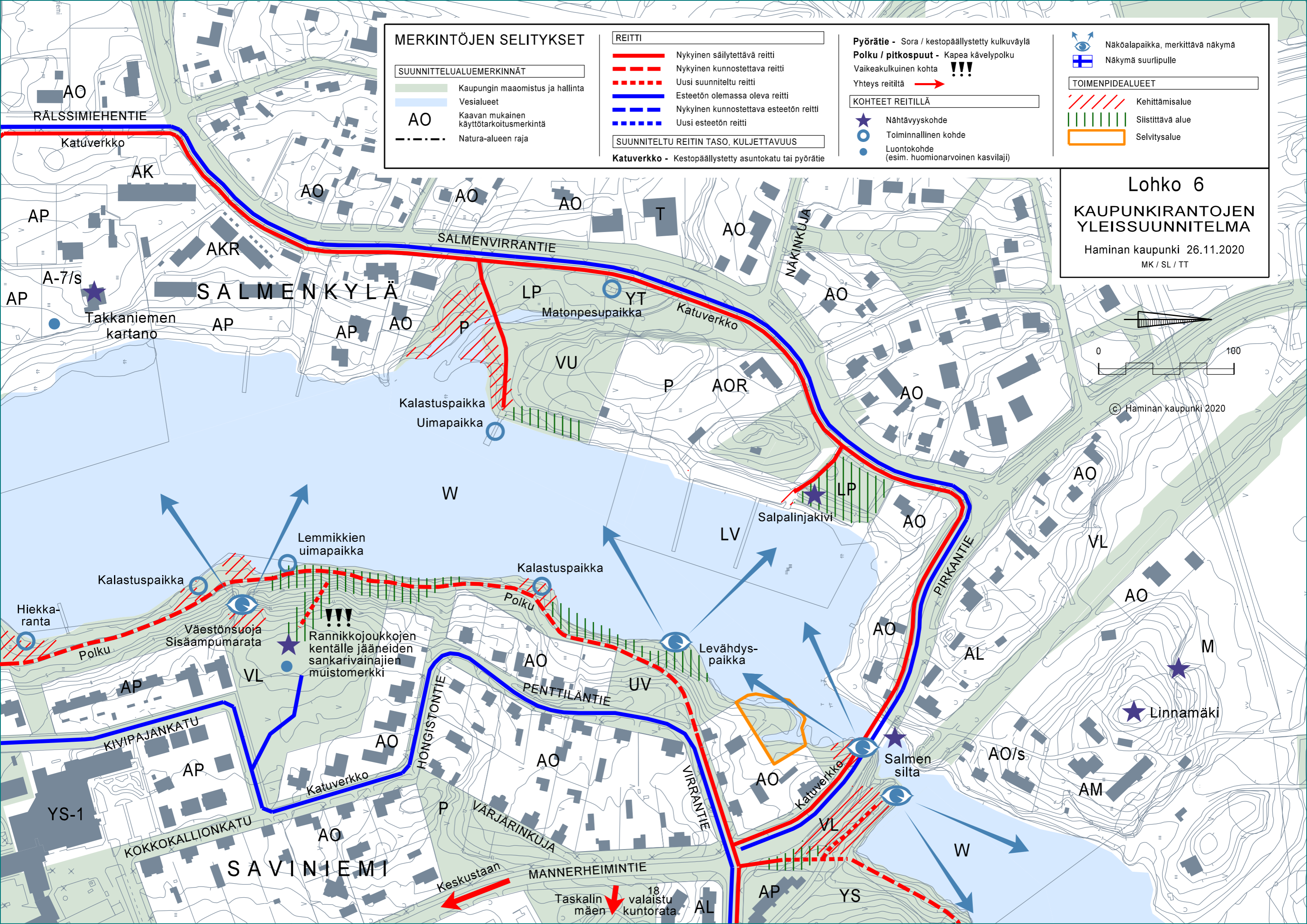
-  Nähtävyysskohte
-  Toiminnallinen kohde
-  Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)

-  Näköalapaikka, merkittävä näkymä
-  Näkymä suurilpulle

TOIMENPIDEALUEET

-  Kehittämisaue
-  Siistittävä alue
-  Selvitysalue

Lohko 6
KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA
 Haminan kaupunki 26.11.2020
 MK / SL / TT



© Haminan kaupunki 2020



7.7 LOHKO 7

Ranta-alue Salmensillalta Mullinkosken sillalle (Salmenlahden eteläranta)

YLEISTÄ

Salmenlahden eteläranta on yksi suunnittelualueen luonnontilaisimmista rantajaksoista, jossa pääsee kulkemaan hyvinkin lähellä rantaa. Tälle reitin jaksolle sijoittuu jylhiä rantakallioita ja arvokkaita luonnonympäristöjä.

REITTI

Salmenlahden etelärannassa kulkee rantaa myötäilevä ja vaihteleva metsäpolku. Se on osin vaikeakulkuinen johtuen jyrkistä kalliorinteistä. Toisaalta, mitä enemmän itään päin Mullinkoskelle kuljetaan, sitä alavammaksi ja pehmeämmäksi ranta muuttuu. Se luo näin omat haasteensa liikkumiseen. Kokemukseltaan erityinen reittijakso saataisiin järjestettyä viemällä rantapolku avainbiotoopiksi ja luonnonsuojelualueeksi määritetyn, Mullinkosken vieressä sijaitsevan, rantalehdon kautta esimerkiksi pitkospuilla. Näin ohjattuna reittinä luonnonympäristö säilyisi sen kautta kulkemisesta huolimatta parhaiten. Jatkosuunnittelussa on huomioitava, ettei luonnonsuojelulain mukaisen luontotyypin ominaispiirteitä vaaranneta. Mikäli tätä ei voida välttää, tulee reittilinjaukset siirtää etelämmäs ja kauemmas rannasta, luonnonsuojelualueen ulkopuolelle.

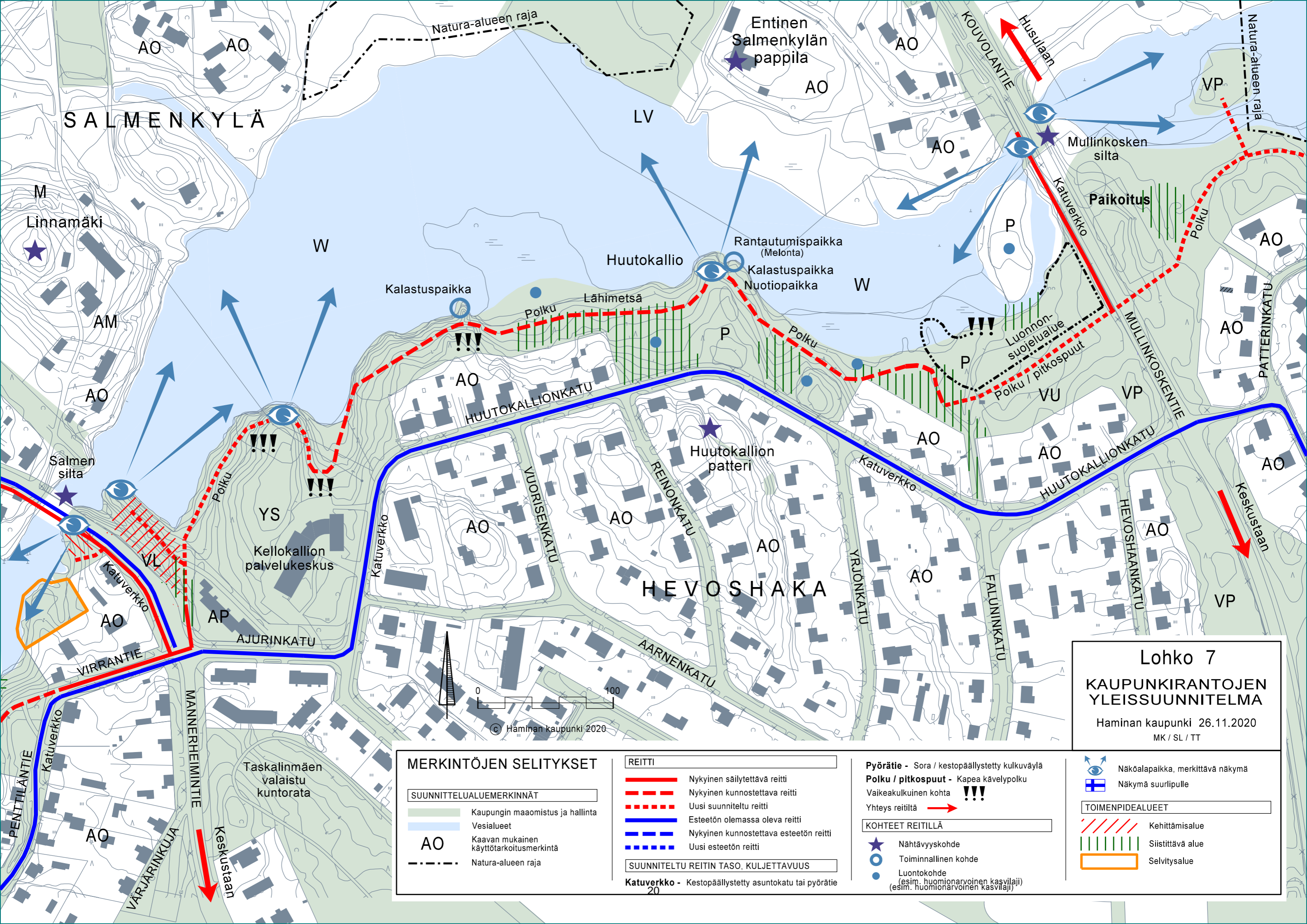
KOhteet

Lohkon 7 jo olemassa olevat, esiin nostettavat kohteet ovat kaikki ns. nähtävyyshkohteita. Niitä ovat vanhat rakennukset, kuten pappila, sekä sodanaikaiset rakennelmat, kuten Huutokallion patteri ja Linnamäki, joista jälkimmäinen on myös muinaishistoriallinen asuinpaikka. Pappila ja Linnamäki sijaitsevat vastarannalla.

TOIMENPIDEALUEET

Tälle suunnittelualueen osalle ei ehdoteta suuria toimenpiteitä, vaan sen halutaan säilyvän mahdollisimman arvokkaana luonnonympäristönä kuitenkin niin, että se on saavutettavissa ja koettavissa. Näköalapaikkoja on alueella useita erityyppisiä. Näiden kehittämällä tarkoitetaan näköalapaikoille pääsyn helpottamista, näkymien avaamista metsänhoidollisin kestävin periaattein ja korkeintaan penkin, roska-astian ja tarvittavan kaiteen asentamista tai kunnostamista. Huutokallioksi nimetyn pappilaa vastapäätä olevan kallioniemen vieressä on komea kuusikko. Sen alla pensaskerros on avointa ja helppokulkuista. Tämä lähimetsä ei vaadi kuin siistimistä ja harvennusta sekä polkuverkoston kunnostusta, jotta siitä saadaan toimiva lähivirkistysalue. Huutokallion kohdalle esitetään rantautumispaikkaa melojille ja tulipaikkaa. Matala laituri palvelee samalla myös virkistyskalastajia ja rantareitin muitakin käyttäjiä.





Lohko 7
KAUPUNKIRANTOJEN
YLEISSUUNNITELMA
 Haminan kaupunki 26.11.2020
 MK / SL / TT

MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT	
	Kaupungin maomistus ja hallinta
	Vesialueet
AO	Kaavan mukainen käyttötarkoituserkintä
	Natura-alueen raja

REITTI	
	Nykyinen säilytettävä reitti
	Nykyinen kunnostettava reitti
	Uusi suunniteltu reitti
	Esteetön olemassa oleva reitti
	Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
	Uusi esteetön reitti

SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAUVUUS	
	Katuverkko - Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie

Pyörätie - Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
Polku / pitkospuut - Kapea kävelypolku
 Vaikeakulkuinen kohta **!!!**
 Yhteysreitiltä

KOHTEET REITILLÄ	
	Nähtävyyshkohde
	Toiminnallinen kohde
	Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)

TOIMENPIDEALUEET	
	Kehittämisaalue
	Siistittävä alue
	Selvitysalue

NÄKÖALAPAIKAT	
	Näköalapaikka, merkittävä näkymä
	Näkymä suurilpulle





7.8 LOHKO 8

Ranta-alue Takkaniemenkujalta Takkaniemen rantaa pitkin Läntiselle Rantakadulle

YLEISÄ

Lohkon 8 itäinen osa on verraten luonnontilaista ja paljon arvokkaita luontoarvoja sisältävää ranta-aluetta. Sen metsäisin osa on liito-oravan ja ilmeisesti myös monien uhanalaisten ja harvinaisten hyönteisten elinympäristöä. Takkaniemen kaaren rivitalojen edustalla oleva ranta-alue on maisemaltaan avonainen ja ilmeeltään keskeneräinen. Tällä alueella on paljon kehittämismahdollisuuksia. Alueella on tarjolla kaupungin vapaita omakotitalotontteja rannan tuntumassa, joten asuinalueen asukasmäärä ja samalla myös rannan käyttäjämäärä, ovat kasvussa. Saadun palautteen mukaan rantaan kaivataan uimapaikkaa ja muita aktiviteetteja, kuten kalastuspaikan kehittämistä Takkaniemen kärjessä.

Eteläosan ranta-alue Takkaniemen asuinalueen ja Läntisen Rantakadun välillä on metsäinen ja rakentamaton. Satamasta tulevien junaraiteiden ja rannan väliin jää kahden tyyppistä metsää. Alempana lähellä rantaa maasto on vaikeakulkuista ja kosteaa. Puusto on nuorta lehtipuuvaltaista ja tiivistä. Lähellä rataa metsä on kuivempaa, harvempaa ja havupuuvaltaisempaa.

REITTI

Rantareitti hyödyntää aluksi pohjoisesta päin Takkaniemeen saavuttaessa jo olemassa olevia kulkuväyliä pääosin katuverkossa. Takkaniemen verraten luonnontilaisen kaltaiseen niemeen ehdotetaan vain kevyitä toimenpiteitä kalastuspaikaksi ja melojien rantautumispaikkaa. Niemenkärjelle vievää polkua ehdotetaan kunnostettavaksi. Rakentamattomien omakotitonttien edustalla olevalla ranta-alueella reitti ehdotetaan kunnostettavan aivan rannassa kulkeväksi. Uutta kevyenliikenteen väylää ehdotetaan Takkaniemen kaaren ja Läntisen Rantakadun välille. Näin Takkaniemi saisi uuden suoremman kevyenliikenteen yhteyden Itäväylään ja keskustaan Savilahden eteläpuolelta. Ilman tätä merkittävää yhteyttä Takkaniemen alue on liikenteellisesti eristyksissä. Polkupyörällä Itäväylään tai Jamilahteen päästäkseen täytyy kiertää pyöräteitä pitkin Pohjois-Poitsilan kautta. Esitetty uusi pyörätieyhteys parantaisi myös liikenneturvallisuutta. Rekkaliikennöidyn satamantien pientareelta poistuisi uuden yhteyden myötä polkupyöräilijöitä ja jalankulkijoita turvallisemmalle uudelle oikotielle.

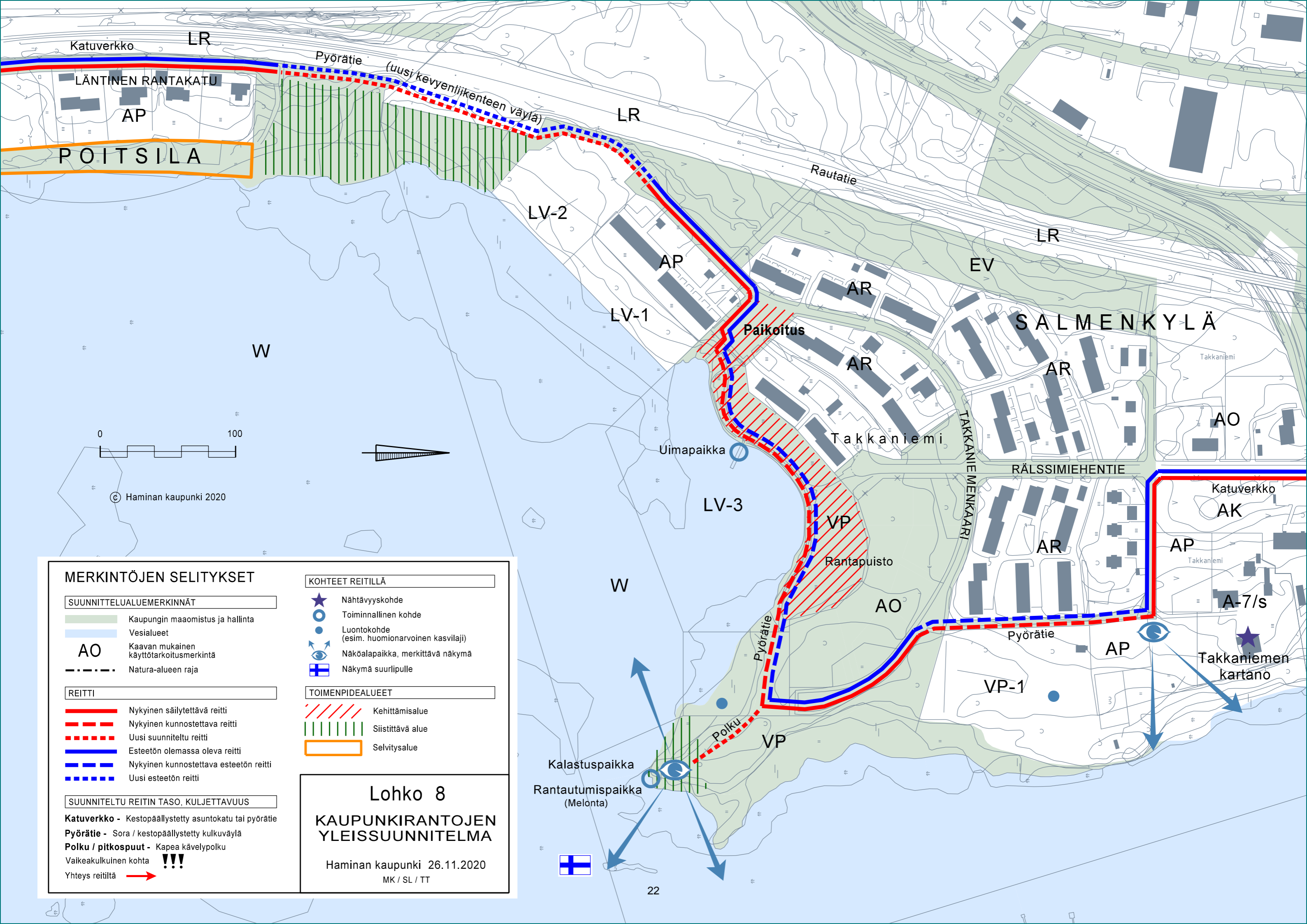
KOhteet

Toiminnallisina kohteina on näköalapaikka, pääsääntöisesti melojille tarkoitettu rantautumispaikka sekä kalastuspaikka. Ranta-alueen rantapuistoon on osoitettu myös uimapaikka.

TOIMENPIDEALUEET

Kehittämisaikoina ovat kalastus- ja rantautumispaikka niemen kärjessä sekä koko rakentamattomien omakotitonttien edustan ranta-alue. Ranta-alueen kehittäminen koskee uimapaikan/uimalaiturin rakentamista. Tavoitteena on tarpeesta lähtevä aktiivinen ja huoliteltu ranta-alue, joka on suunnattu ensisijaisesti lähistön asukkaille ja rantareitin käyttäjille.





MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT

- Kaupungin maaomistus ja hallinta
- Vesialueet
- AO** Kaavan mukainen käyttötarkoituksmerkintä
- Natura-alueen raja

REITTI

- Nykyinen säilytettävä reitti
- Nykyinen kunnostettava reitti
- Uusi suunniteltu reitti
- Esteetön olemassa oleva reitti
- Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
- Uusi esteetön reitti

SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAVUUS

- Katuverkko** - Kestopäällystetty asutokatu tai pyörätie
- Pyörätie** - Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
- Polku / pitkospuut** - Kapea kävelypolku
- Vaikeakulkuinen kohta **!!!**
- Yhteys reitiltä

KOhteet REITILLÄ

- Nähtävyysskohde
- Toiminnallinen kohde
- Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
- Näköalapaikka, merkittävä näkymä
- Näkymä suurilpulle

TOIMENPIDALUEET

- Kehittämisaalue
- Siistittävä alue
- Selvitysalue

Lohko 8
KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA
 Haminan kaupunki 26.11.2020
 MK / SL / TT



7.9 LOHKO 9

Ranta-alue Läntiseltä Rantakadulta Tervaniemen kautta Kotisaaren pohjoisosaan

YLEISTÄ

Lohkon 9 ranta-alueita leimaa voimakas ruovikoituminen. Takkaniemen edustan merenlahti on yksi alueen tärkeimmistä lintujen pesimäalueista. Alue on siis myös yksi parhaista lintujen tarkkailuun soveltuvista paikoista. Lohkon 9 kohtaa on reitiltä parhaimmat yhteydet Haminan läntisiin asuinalueisiin, kuten esimerkiksi Pohjois- ja Etelä-Poitsilaan sekä Itäväylän liikekeskukseen. Tällä kohtaa lännestä päin kaupunkiin saavuttaessa avautuu ensimmäiset merinäkyvät kaupunkirannoille.

REITTI

Reitti hyödyntää olemassa olevaa katuverkostoa kaikilta muilta osin paitsi poiketessaan Helsingintieltä Jamilahden kansalaisopiston lähellä sijaitsevalle näköalapaikalle. Rantareitti Jamilahteen kulkee luontaisesti metsän läpi oikopoluksi muovautuneen reitin kautta. Aladininkadun käänköpaikan kautta se jatkaa läheistä kerrostalopihaa viistäen rantaan. Rannassa reitti kulkee polkuna, jota on tarve kunnostaa. Paikoin harvennettavan ja niitettävän kasvillisuuden lomassa se jatkaa kulkuaan aina Jamilahden kansanopiston edustalle rantaan asti, johon suunnittelualue päättyy.

KOhteet

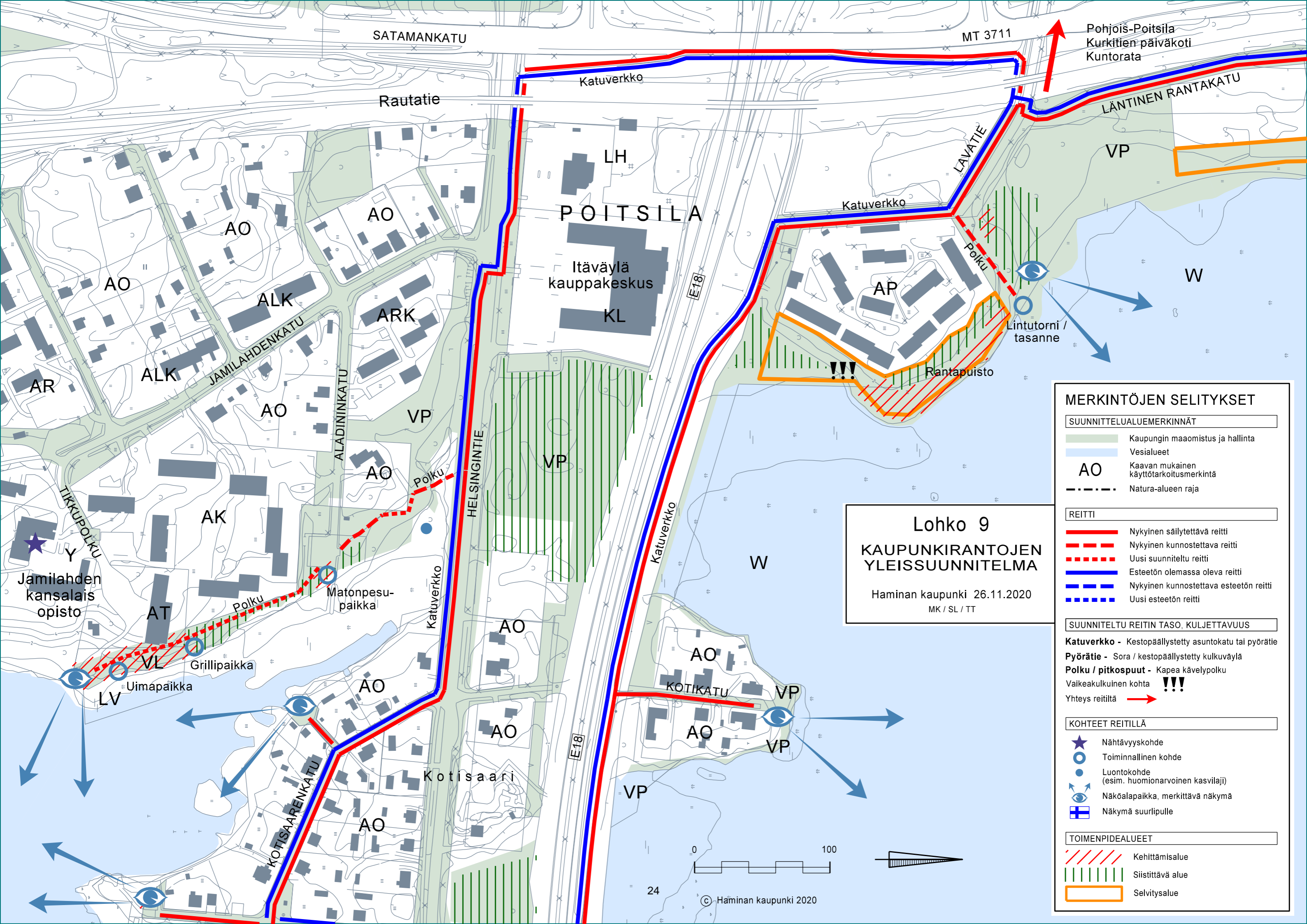
Jamilahdessa olemassa olevat kohteet ovat toiminnallisia. Ne ovat lähiasukkaiden nähtävästi itse rakentama grillipaikka sekä veneranta upeine näkymineen. Jamilahden kansanopisto on entisenä Poitsilan kartanona rakennuskulttuurihistoriallinen kohde. Kohteena ovat tietysti myös luontaisesti upeat näköalapaikat.

TOIMENPIDEALUEET

Lavatien rivitalojen edustan ranta-alue on hyvin avoin, alueelle voisi kasvattaa jonkin verran rantapuustoa. Tällöin olisi kuitenkin huomioitava, ettei nykyisiä näkymiä asutopihoilta peitetä kasvillisuudella. Ranta-alueesta voisi tehdä viihtyisemmän ja huolitellumman ilmeeltään. Kotisaaren pohjoiskärkeen ei ehdoteta erityisiä toimenpiteitä pääosin sen eristäytyneen sijainnin takia. Paikka on kuitenkin esitetty suunnitelmakartassa sieltä avautuvista erityisen hienoista näkymistä johtuen. Jamilahden rantaa tulee reilusti harventaa ja siistiä luontoarvot huomioiden. Aladininkadun käänköpaikan yhteyteen ehdotetaan kuivan maan matonpesupaikkaa sekä rantatoimintoja palvelevaa pienehköä paikoitusalueetta. Rannassa sijaitsevalla grillipaikalla tuntuu olevan käyttöä ja kysyntää, joten sitä olisi tarpeen kehittää ja kunnostaa yhdessä asukkaiden ja kaupungin kanssa yhteiseen käyttöön. Kansanopiston edustalla olevaa venerantaa tulisi reitin yhtenä toiminnallisena päätepisteenä kehittää.

On huomioitava, että Jamilahden rantametsillä saattaa olla merkitystä liito-oravan elinympäristönä.





Lohko 9
KAUPUNKIRANTOJEN
YLEISSUUNNITELMA
 Haminan kaupunki 26.11.2020
 MK / SL / TT

MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT

- Kaupungin maaomistus ja hallinta
- Vesialueet
- AO Kaavan mukainen käyttötarkoitusmerkintä
- Natura-alueen raja

REITTI

- Nykyinen säilytettävä reitti
- Nykyinen kunnostettava reitti
- Uusi suunniteltu reitti
- Esteetön olemassa oleva reitti
- Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
- Uusi esteetön reitti

SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAVUUS

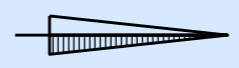
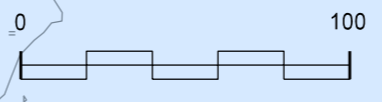
- Katuverkko** - Kestopäällystetty asutokatu tai pyörätie
- Pyörätie** - Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
- Polku / pitkospuut** - Kapea kävelypolku
- Vaikeakulkuinen kohta **!!!**
- Yhteys reitiltä **→**

KOhteet REITILLÄ

- Nähtävyyshkohde
- Toiminnallinen kohde
- Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
- Näköalapaikka, merkittävä näkymä
- Näkymä suurlipulle

TOIMENPIDALUEET

- Kehittämisaalue
- Siistittävä alue
- Selvitysalue





7.10 LOHKO 10

Ranta-alue Jamilahdesta Kotisaaren eteläosan kautta Pitäjänsaaren eteläosaan

YLEISTÄ

Jamilahden ranta on läheisten kerrostaloasukkaiden käytössä. Rantaa voitaisiin saada laajemmankin käyttäjäryhmän ulottuville sitä kehittämällä ja siistimällä. Kotisaaren eteläosan rannat ovat yksityisessä omistuksessa, joten saareen ei osoiteta toimenpiteitä. Katualueet ovat kuitenkin kaupungin. Venekadun eteläpää on näkymiensä kannalta kokemisen arvoinen kohde. Pitäjänsaaren eteläosassa rantareitti kulkee Varvinkatua pitkin reittikohteiden sijoittuessa sen varteen.

REITTI

Reitti Helsingintieltä Jamilahden kansalaisopiston lähellä sijaitsevalle näköalapaikalle kuvailtiin edellisessä lohossa. Reitti kiertää ja käväisee Kotisaaren eteläosassa katuverkkoa pitkin. Pitäjänsaarella, sisääntulotien eteläpuolella, reitti kulkee Varvinkatua myöten ja siltä on näkymiä ja pääsy rantaan katuun rajautuvan viheralueen kohdalla.

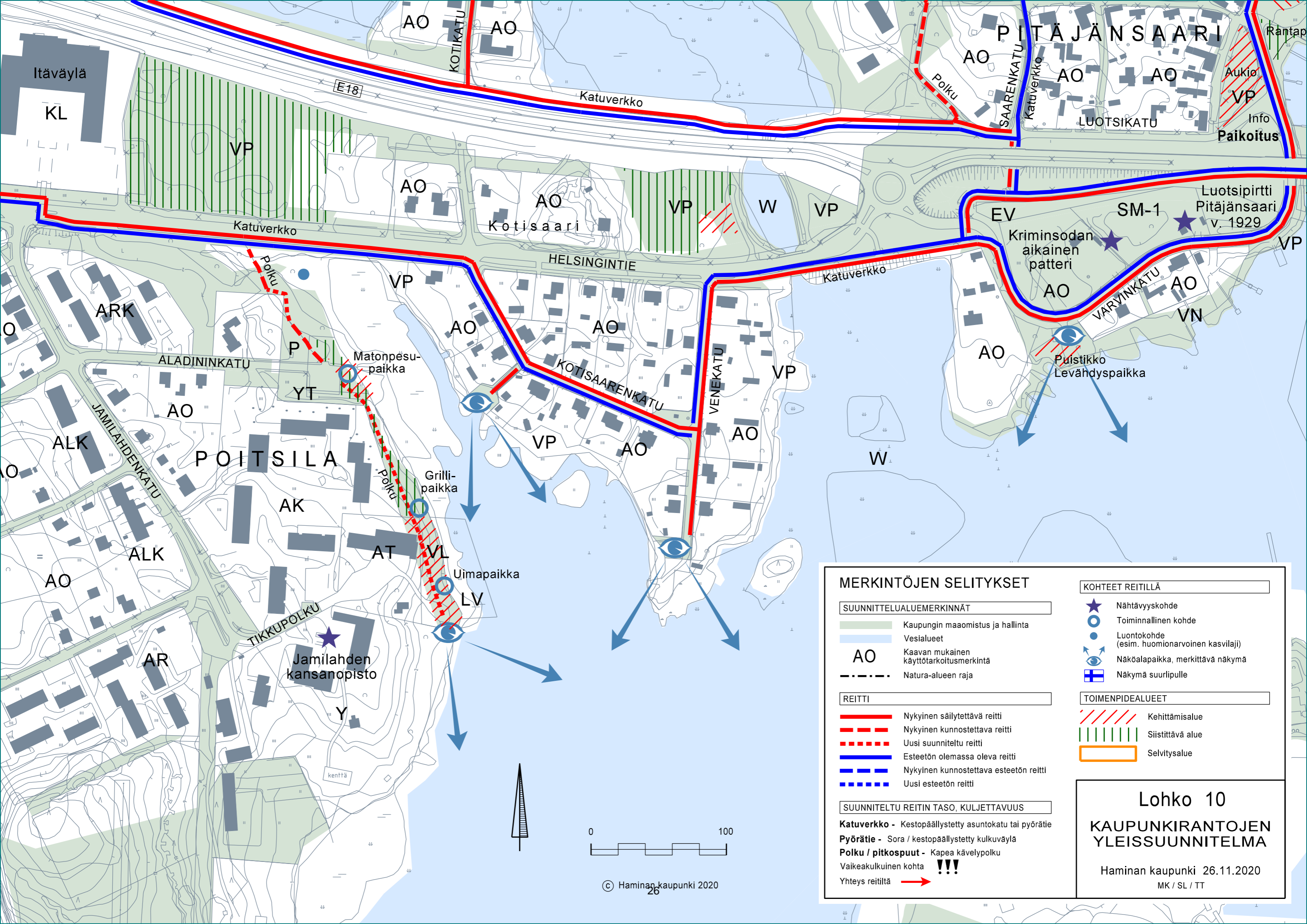
KOhteet

Kohteita Pitäjänsaaren kohdalla ovat linnoitusvarustukseen liittyvä Luotsipirtti sekä Krimin sodan aikainen tykkipatteri, jäännös redutista eli neliömäisestä umpivarustuksesta.

TOIMENPIDEALUEET

Pitäjänsaaren kohteita tulisi paremmin ottaa esille Varvinkadulla kulkijoille esim. harventamalla kasvillisuutta sekä merkitsemällä ne opaskylteillä. Myös viheraluetta rannassa voisi kehittää niin, että se houkuttelee kadulla kulkijan rantaan.





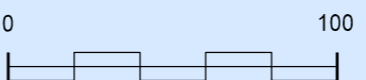
MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT	
	Kaupungin maaomistus ja hallinta
	Vesialueet
AO	Kaavan mukainen käyttötarkoitusmerkintä
	Natura-alueen raja
REITTI	
	Nykyinen säilytettävä reitti
	Nykyinen kunnostettava reitti
	Uusi suunniteltu reitti
	Esteetön olemassa oleva reitti
	Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
	Uusi esteetön reitti
SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAUVUUS	
Katuverkko	- Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie
Pyörätie	- Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
Polku / pitkospuut	- Kapea kävelypolku
	Vaikeakulkuinen kohta !!!
	Yhteys reitiltä
KOhteet REITILLÄ	
	Nähtävyyshkohde
	Toiminnallinen kohde
	Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
	Näköalapaikka, merkittävä näkymä
	Näkymä suurlipulle
TOIMENPIDEALUEET	
	Kehittämisaalue
	Siistittävä alue
	Selvitysalue

Lohko 10

KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA

Hamina kaupunki 26.11.2020
MK / SL / TT





7.11 LOHKO 11 Ranta-alueet Pitäjänsaarella

YLEISTÄ

Pitäjänsaari on arvokas vanha kylämiljö, jossa samat suvut ovat asuneet usean ikäpolven ajan. Pitäjänsaari on valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY-alue). Saarta on aiemmin kutsuttu myös Skutholmaksi eli Laivasaareksi, jossa on laiduntanut mm. sotaväen muonitukseen käytettyä verokarjaa. Asukkaat ovat koostuneet myöhemmin mm. merimiehistä ja käsityöläisistä. Jo saarta kiertäviltä kaduilta voi aistia meren joko suoraan näköhavainnoin tai merestä vaikutteita saaneen katu- ja kylämiljöön kautta. Kadulta pääsee rantaan tasaisin välimatkoin rantaan ulottuvien viheralueiden välityksellä. Tästä syystä Pitäjänsaarella aivan rannassa kulkevaa koko saarta kiertävää rantareittiä ei ole katsottu tarpeen järjestää.

Saaren länsirannat ovat hyvin ruovikkoisia, kun taas kaupungin keskustaan päin suuntautuvan rannan vesistö on suhteellisen avoin. Saaren pohjois- ja koillisosassa on hienoja silokallioita aivan rannassa. Rannat ovat tasaisin välein pienten venelaitureiden valtaamia. Venelaiturit ja venevajat ovat Pitäjänsaareen kiinteästi liittyvä elementti ja ominaispiirre. Pitäjänsaaren ranta-alueilla on kaupungin muista ranta-alueista poikkeava asemakaavamerkintä VN, eli rantaniitty, joka on luonnontilaisena ja avoimena säilytettävä alue saarella vakinaisesti asuvien perinteisiin tarpeisiin.

REITTI

Reitti kulkee pääasiassa saarta kiertävää katuverkostoa pitkin (Varvinkatu, Melatie ja Saarenkatu). Säännöllisesti avautuvat näkymät merelle sekä rantaan ulottuvat viheralueet asuintonttien välissä liittävät reitin kiinteästi rantaan ja mereen. Kadulta rantaan poikkeava reittiosuus sijaitsee länsirannalla entisen koulun ympäristössä. Täällä sijaitsee niittämällä hoidettava ketoniitty, jonka kohdalta rantapuustoa harventamalla saataisiin avattua näkymiä myös merenlahdelle.

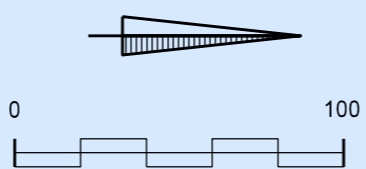
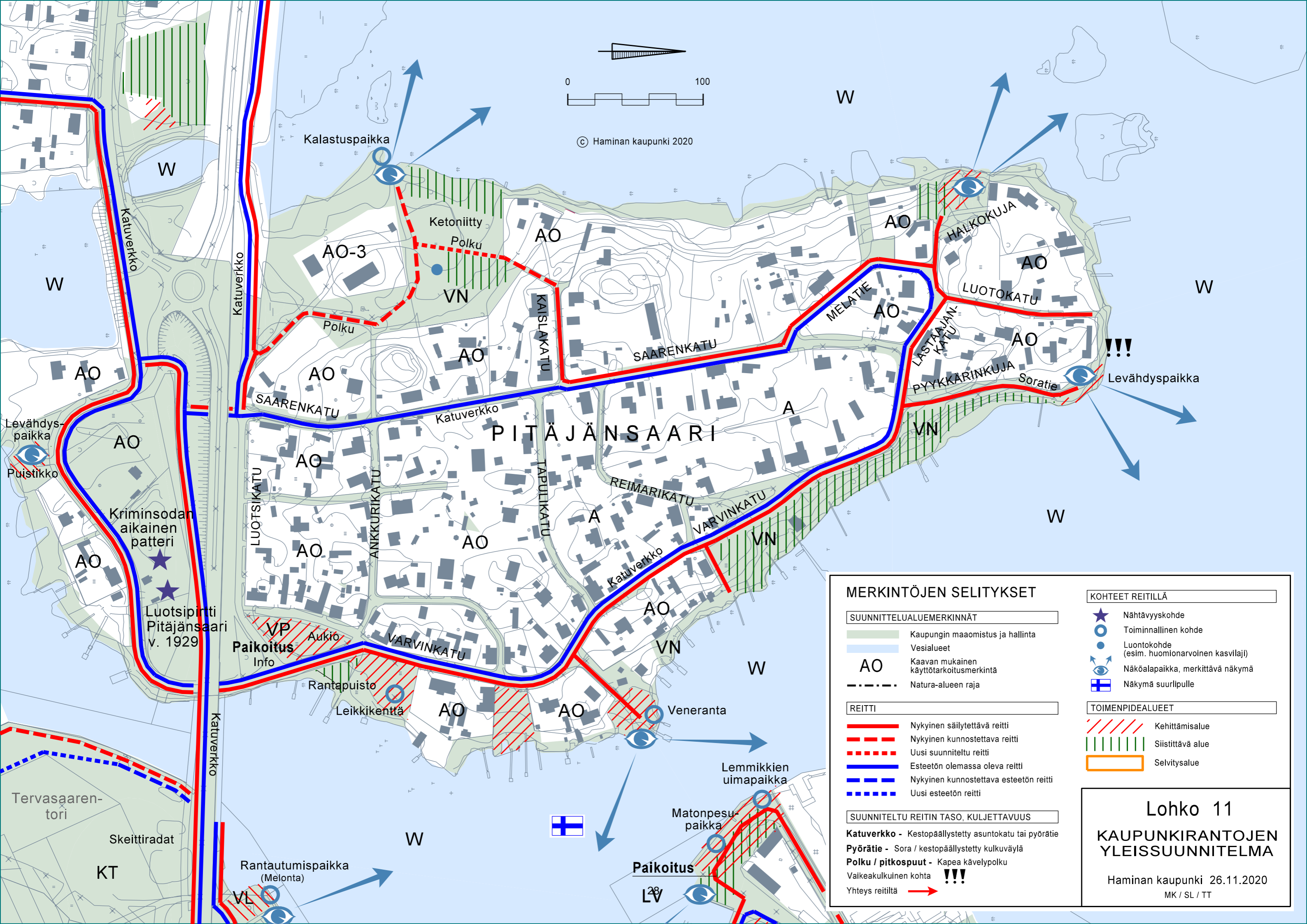
KOhteet

Pitäjänsaaren kohteet ovat toiminnallisia kohteita, kuten leikkikenttä ja veneranta. Leikkikenttää tulisi kehittää ja kunnostaa niin sanotusti saaren henkeen yhtenä kokonaisuutena rantapuiston ja -aukion kanssa. Tämä kokonaisuus on näkyvällä paikalla. Se antaa saaresta ensivaikutelman sinne saavuttaessa sekä myös mm. ylhäältä Tervasaarensillalta ja keskustan vastarannalta nähtynä. Varvinkadun puolella välissä oleva veneranta on selkeä toiminnallinen kokonaisuus, vaikka saarelaisten venelaitureita on muuallakin pitkin saaren rantoja. Ensisijainen toimenpide olisi venerannan ympäristön siistiminen ja järjestely.

TOIMENPIDEALUEET

Kehittämisalueiksi ehdotetaan rannassa sijaitsevaa leikkikenttää, sen yhteyteen perustettavaa rantapuistoa ja aukiota. Tämä toiminnallinen kokonaisuus on ikään kuin sisääntulo ja portti saarelle saavuttaessa. Tähän vierailijat voisivat jättää autonsa siksi aikaa, kun tutustuvat saareen jalkaisin. Aukiolla olisi tarpeen olla Pitäjänsaarta ja sen historiaa selvittävä opas- ja informaatiotaulu. Muutoin saarelle esitetään pääosin siistimistä ja harvennusta sekä penkkejä näköala- ja levähdyspaikoille. Ympäristö on jo itsessään hieno, ainutlaatuinen ja merellinen.





© Hamina kaupunki 2020

MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT	
	Kaupungin maaomistus ja hallinta
	Vesialueet
AO	Kaavan mukainen käyttötarkoituserkintä
	Natura-alueen raja
REITTI	
	Nykyinen säilytettävä reitti
	Nykyinen kunnostettava reitti
	Uusi suunniteltu reitti
	Esteetön olemassa oleva reitti
	Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
	Uusi esteetön reitti
SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAVUUS	
Katuverkko	Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie
Pyörätie	Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
Polku / pitkospuut	Kapea kävelypolku
	Vaikeakulkuinen kohta
	Yhteys reitiltä

KOHTEET REITILLÄ	
	Nähtävyysohde
	Toiminnallinen kohde
	Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
	Näköalapaikka, merkittävä näkymä
	Näkymä suurlipulle
TOIMENPIDALUEET	
	Kehittämisaalue
	Siistittävä alue
	Selvitysalue

Lohko 11

KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA

Hamina kaupunki 26.11.2020
MK / SL / TT



LOHKOT A, B ja C

Kirkkojärven läntinen ranta-alue

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (XAMK) Logistiikkaverstaan opiskelijat ovat toteuttaneet *#unelmienulkoilureitti* projektin, joka valmistui vuonna 2018. Siinä on etsitty ideoita Haminan kantakaupunkia kiertävää ulkoilureittiä varten. Tätä työtä hyödyntäen kaupunkirantojen yleissuunnitelmaan on lisätty reitti Alakaupungista Meltin kautta Mullinkosken sillalle Kirkkojärven rantaan myöten. Kirkkojärven rantaosuus sijaitsee Haminan kaupunkikeskustan itä- ja pohjoispuolella. Reitti on kuvattu seuraavissa lohkoissa A, B ja C.

Kirkkojärvi kuuluu Natura 2000-alueisiin ja on merkittävä lintuvesikohde. Eteläosassa on myös luonnonsuojelualue. Ennen uusien ja kunnostettavien reittien toteutusta, toteutussuunnittelun yhteydessä tulee arvioida Naturan vaikutusalueelle sijoittuvien toimenpiteiden vaikutukset tarkemmin Natura-alueen luonnonarvoihin. Kirkkojärveen laskevat pohjoisesta Vehkajoki ja Pyölinjoki sekä idästä Lelunjoki. Kirkkojärvestä vesi jatkaa matkaansa Mullinkosken ja Salmenvirran kautta Suomenlahteen. Järvi on rehevöitynyt ja kasvanut lähes kokonaan umpeen.

Rantareitti yhdistyy osittain Kirkkojärven kiertävään 6 km pitkään luontopolkuun.



7.12 LOHKO A

Kirkkojärven ranta-alue Erottajankadulta Melttiin

YLEISTÄ

Lohko A erkaneer lohkosta 2 Sibeliuskadun ja Kekkosenkadun välisen liikenneympyrän kohdalta Erottajankadulle, jatkuen Kirkkojärven rannan läheisyyteen. Lohkolta A on helppo poiketa kaupungin ydinkeskustaan ja eri nähtävyyksien äärelle. Ympäristö on rakennettua katualuetta sekä puistomaista kevyenliikenteen väylää. Natura-alue ulottuu Kirkkojärven rantaan asti.

REITTI

Reitti kulkee Kirkkojärven rannan läheisyyteen Erottajankatua pitkin. Erottajankadun varrella on asutusta sekä palvelurakennuksia, kuten varuskunnan kasarmirakennuksia, Ekamin Haminan kampus, Haminan lukio ja liikuntahalli. Lyhyt yhteys reitille on myös Linnoituksen päiväkodilta. Reitti jatkuu luoteeseen kohti Melttiä, hyödyntäen koko matkalla olemassa olevaa kevyenliikenteen väylää ja katuverkostoa. Kari Lindbergin kadun varrella sijaitsee pesäpallokenttä, jonka jälkeen alkaa asutusalue.

KOhteet

Reitti kulkee RUK -alueen, Bastionin ja pesäpallokentän ohitse, toisella puolellaan Kirkkojärvi. Reitin lähistöllä on myös Suomen lipun tie-lippupuisto ja Marian kirkko. Myös kaksi muuta kirkkoa ja Raatihuone toreineen ovat lähellä. Keskustan läheisyys ja sen siluetti Bastionin telttakatosharjanteen muotoineen on oma hieno kokonaisuutensa pesäpallokentän laidalta katsottuna.

TOIMENPIDEALUEET

Alueella ei ole tarvetta suuremmille toimenpiteille.

MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT

- Kaupungin maomistus ja hallinta
- Vesialueet
- AO** Kaavan mukainen käyttötarkoituksmerkintä
- Natura-alueen raja

REITTI

- Nykyinen säilytettävä reitti
- Nykyinen kunnostettava reitti
- Uusi suunniteltu reitti
- Esteetön olemassa oleva reitti
- Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
- Uusi esteetön reitti

SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAUVUUS

- Katuverkko** - Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie
- Pyörätie** - Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
- Polku / pitkospuut** - Kapea kävelypolku
- Vaikeakulkuinen kohta **!!!**
- Yhteys reitiltä

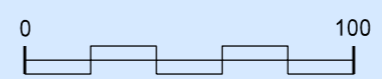
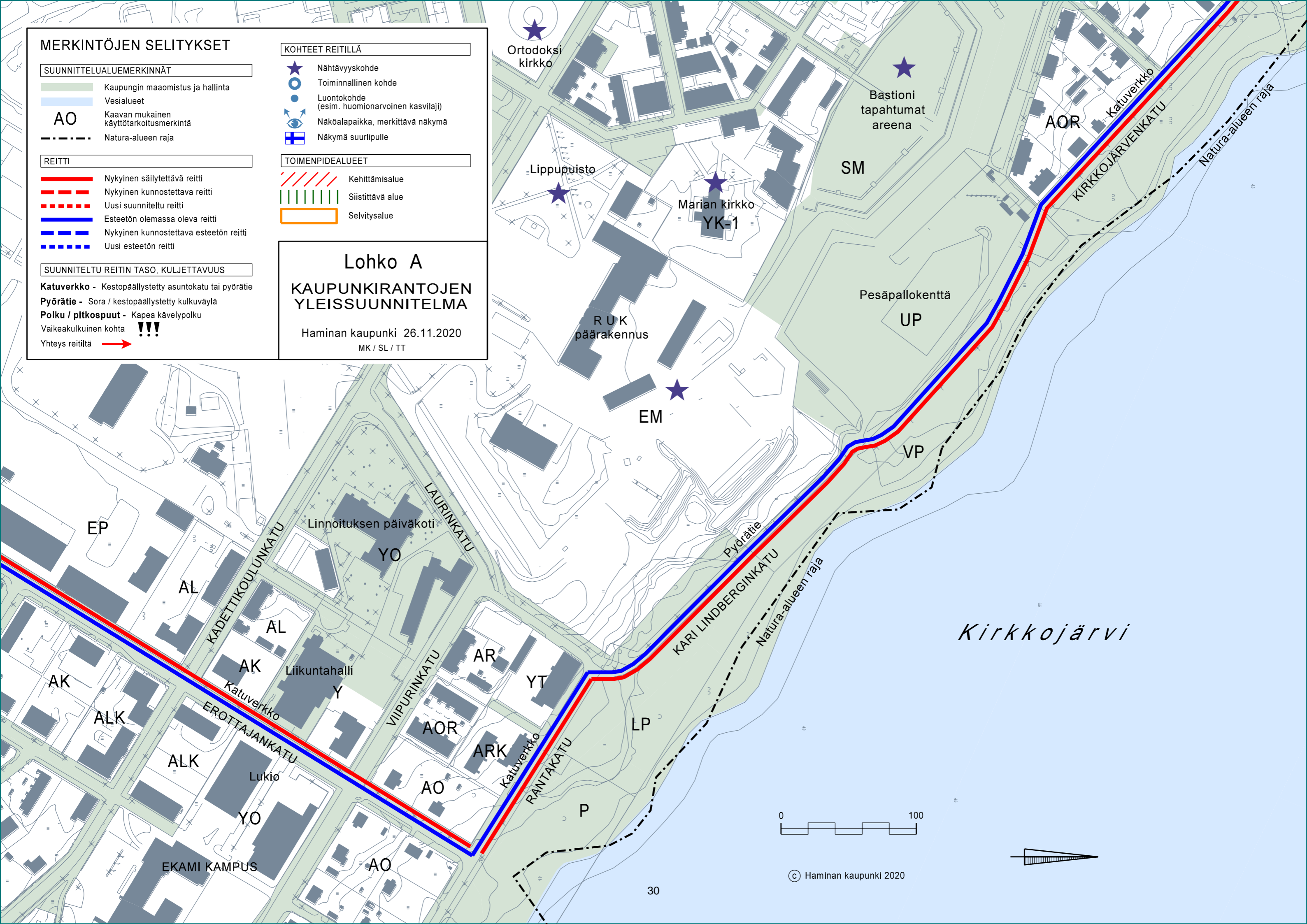
KOhteET REITILLÄ

- Nähtävyyshkohde
- Toiminnallinen kohde
- Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
- Näköalapaikka, merkittävä näkymä
- Näkymä suurlipulle

TOIMENPIDEALUEET

- Kehittämislue
- Siistittävä alue
- Selvitysalue

Lohko A
KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA
 Haminan kaupunki 26.11.2020
 MK / SL / TT





7.13 LOHKO B Kirkkojärven ranta-alue Meltistä Hevoshakaan

YLEISTÄ

Meltin alueella reitti jatkuu Natura-alueeseen kuuluvan Kirkkojärven rantaa myöten. Asutusalue päättyy Karjakadun päähän. Palloiluhallin ja koirapuiston ympäristö on avaraa ja metsäalueiden rajaamaa. Palloiluhallin viereinen alue, metsäkaistaleen takana on toiminut kaupungin lumenkaatopaikkana sekä risujen keräyspaikkana, mutta ne ovat poistumassa. Osaa alueesta käytetään myös ajoharjoitteluun.

REITTI

Lohkossa B reitti kulkee Kirkkojärvenkatua pitkin palloiluhallin edustalle, josta se jatkuu kunnostettavana reittinä. Esteetön reitti on suunniteltu jatkuvan pyörätienä kohti Hevoshaan asutusalueetta yhtyen Patterinkatuun. Reitin varrelta on kulku lintutornille ja Kirkkojärven itäpuolelle. Ranta-alueita myötäilevä jalankulkureitti on osin uutta polkureitistöä ja osin olemassa olevaa kunnostettavaa reittiä.

KOhteet

Meltin alueella on asutusta, koirapuisto ja palloiluhalli. Lisäksi alueella on yritystoimintaa, kuten pihakivimyyntiä ja majoituspalveluita. Rantareitiltä on lyhyt matka läheiselle Patotien lintutornille.

TOIMENPIDEALUEET

Meltin kohdalla reitti kulkee enimmäkseen olemassa olevia kulkuväyliä pitkin. Palloiluhallin ja koirapuiston kohdalta kohti Hevoshakaa alkaa kunnostettava ja uusi reittiosuus. Koirapuiston ja palloiluhallin edusta vaativat siistimistä ja viihtyisyyden lisäämistä esimerkiksi istutuksin.



MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT

- Kaupungin maamistus ja hallinta
- Vesialueet
- AO** Kaavan mukainen käyttötarkoituserkintä
- Natura-alueen raja

REITTI

- Nykyinen säilytettävä reitti
- Nykyinen kunnostettava reitti
- Uusi suunniteltu reitti
- Esteetön olemassa oleva reitti
- Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
- Uusi esteetön reitti

SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAUVUUS

- Katuverkko** - Kestopäällystetty asutokatu tai pyörätie
- Pyörätie** - Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
- Polku / pitkospuut** - Kapea kävelypolku
- Vaikeakulkuinen kohta **!!!**
- Yhteys reitiltä

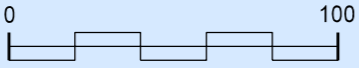
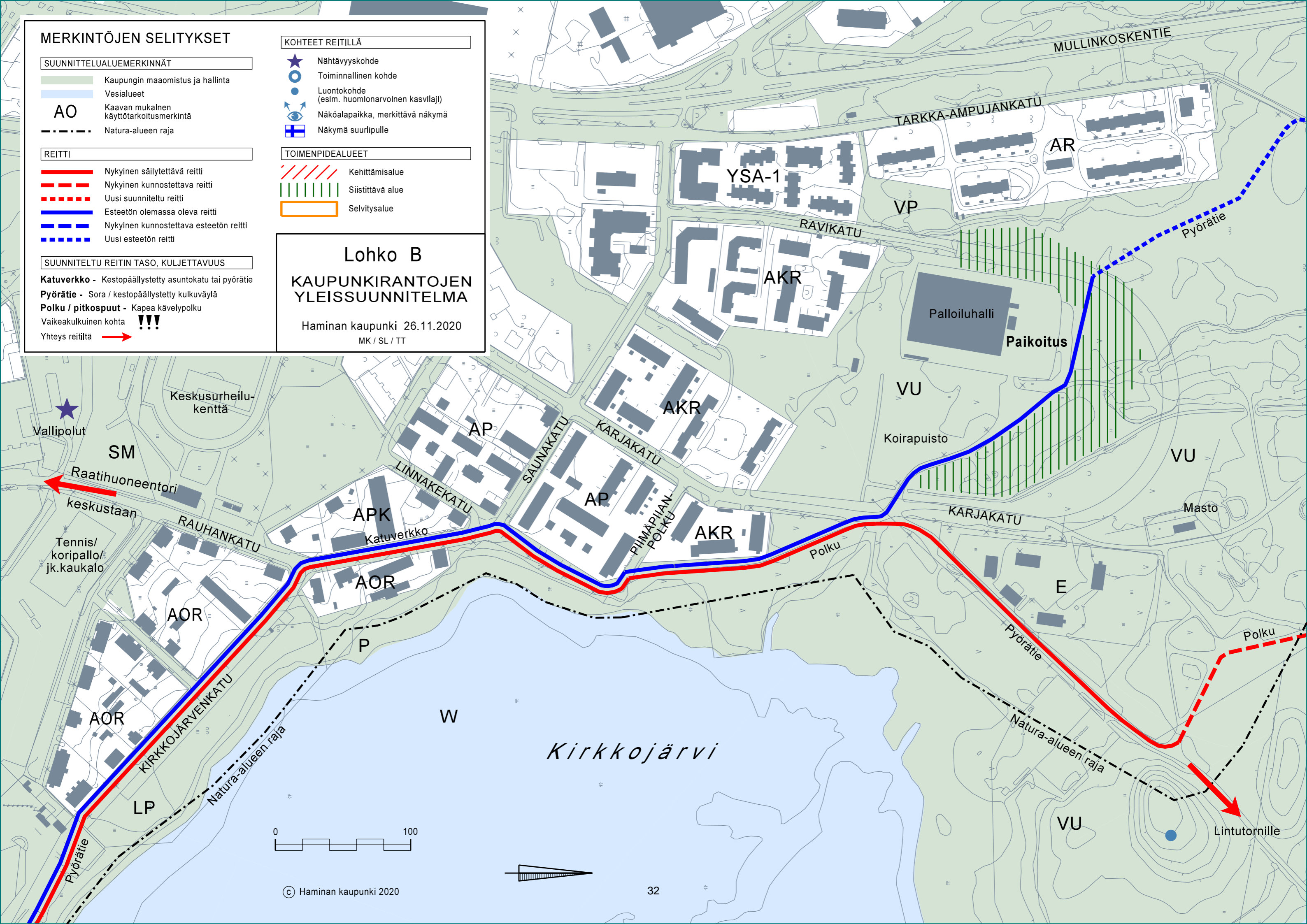
KOhteET REITILLÄ

- Nähtävyyshkohde
- Toiminnallinen kohde
- Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
- Näköalapaikka, merkittävä näkymä
- Näkymä suurlipulle

TOIMENPIDEALUEET

- Kehittämisaue
- Siistittävä alue
- Selvitysalue

Lohko B
KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA
 Haminan kaupunki 26.11.2020
 MK / SL / TT





7.14 LOHKO C

Kirkkojärven ranta-alue Hevoshaasta Mullinkosken sillalle

YLEISTÄ

Lohkossa C ympäristö muuttuu rehevämmäksi ja luonnontilaisemmaksi. Natura-alue ulottuu edelleen Kirkkojärven rantaan sekä pienempänä alueen Hevoshaan asutusalueen läheisyyteen.

REITTI

Rantareitti erkanee lintutornille kulkevasta kevyenliikenteenväylästä metsäiselle osuudelle, joka johtaa Hevoshaan asutusalueen itäpuolelle ylittäen mm. ojan. Reitti on suunniteltu kulkemaan uutta polkua pitkin, jota jatketaan olemassa olevalle reitille asti. Kulkuväylä jatkuu Kirkkojärven rantaa myöten pohjoiseen, jossa se mutkittelee palaten asutusalueen pohjoispuolelta Mullinkoskentielle kohdaten rantareitin lohkon 7. Esteetön reitti on suunniteltu kulkevaksi kauempana rannasta palloiluhallin edustalta Hevoshaan Petterinkadulle ja siitä Mullinkoskentielle. Pienelle saarelle, Mullinkosken sillan itäpuolella, jonne aikoinaan on ollut siltayhteys ja jossa on ollut uimapaikka, ehdotetaan kulkuyhteyden palauttamista reitiltä.

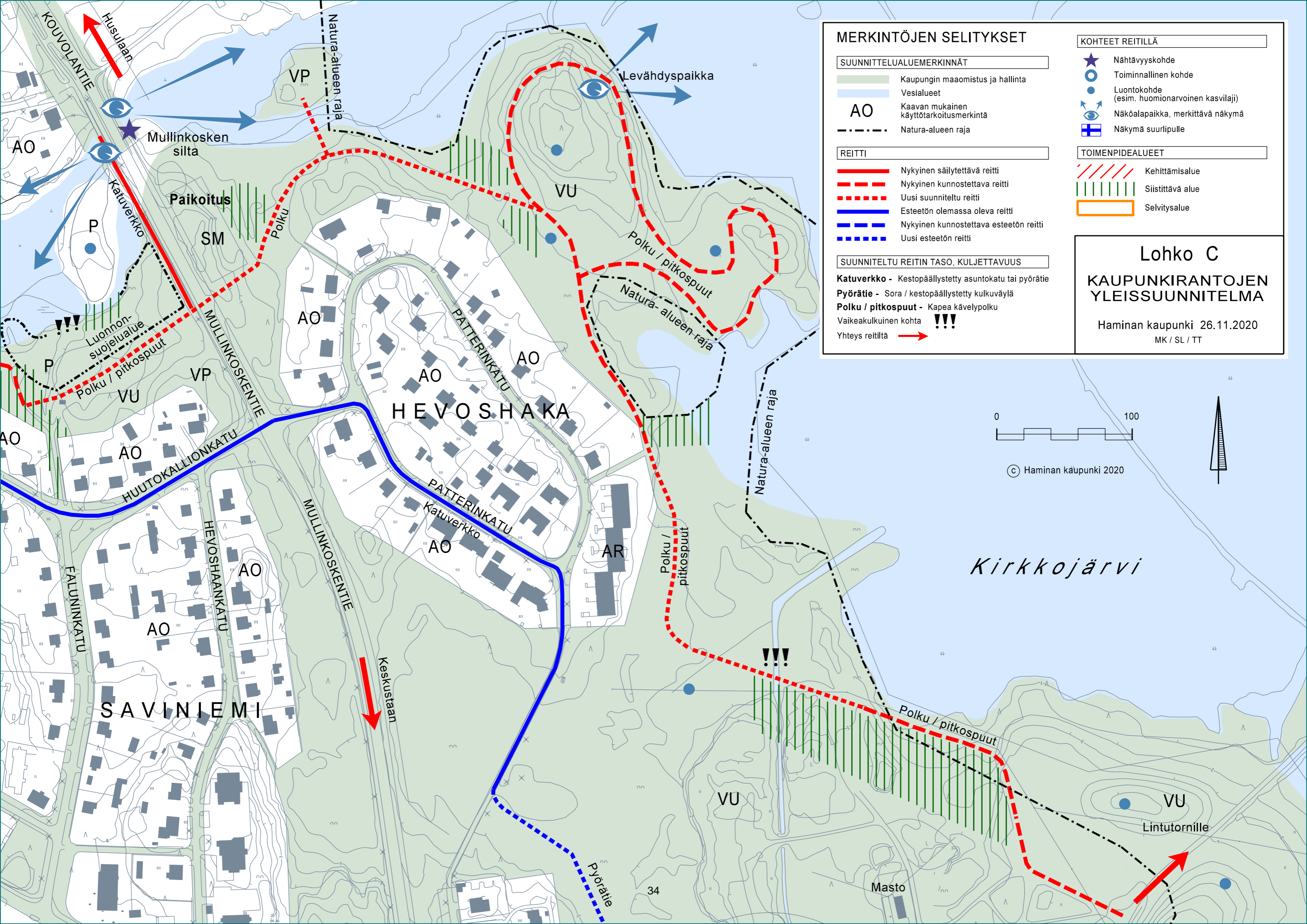
KOhteet

Suunnitelman toteutuessa muodostuu uusia kulkureittejä ja sitä kautta uusia saavutettavia ranta-alueita ja näiltä avautuvia maisemia.

TOIMENPIDEALUEET

Noin puolet lohkon C reitistä on kunnostettavaa tai uutta suunniteltua reittiä. Tällä osuudella on kohteita pääasiassa esitetty vain siistittäviksi. Alue on potentiaalista urheilu- ja virkistysalueiden kehittämisaluetta. Alueelle voisi rakentaa monipuolisia kuntoilu- ja luontoreittejä.





MERKINTÖJEN SELITYKSET

SUUNNITTELUALUEMERKINNÄT	
	Kaupungin maaomistus ja hallinta
	Vesialueet
AO	Kaavan mukainen käyttötarkoituksimerkintä
	Natura-alueen raja

REITTI	
	Nykyinen säilytettävä reitti
	Nykyinen kunnostettava reitti
	Uusi suunniteltu reitti
	Esteetön olemassa oleva reitti
	Nykyinen kunnostettava esteetön reitti
	Uusi esteetön reitti

SUUNNITELTU REITIN TASO, KULJETTAUVUUS	
	Katuverkko - Kestopäällystetty asuntokatu tai pyörätie
	Pyörätie - Sora / kestopäällystetty kulkuväylä
	Polku / pitkospuut - Kapea kävelypolku
	Vaikeakulkuinen kohta
	Yhteys reitiltä

KOhteet REITILLÄ	
	Nähtävyyshkohde
	Toiminnallinen kohde
	Luontokohde (esim. huomionarvoinen kasvilaji)
	Näköalapaikka, merkittävä näkymä
	Näkymä suurpilulle

TOIMENPIDEALUEET	
	Kehittämisaalue
	Siistittävä alue
	Selvitysalue

Lohko C

KAUPUNKIRANTOJEN YLEISSUUNNITELMA

Hamina kaupunki 26.11.2020
MK / SL / TT

